БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

224 (1744) | 11 ноябрь, 1960 йил, жума | Баҳоси 20 тийин.

„ОҚ ОЛТИН“ИМИЗНИНГ бир грамми ҳам ерда қолмасин!

Областимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи каби Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллигини зўр тантана ва шоди-хуррамлик билан байрам қилдилар. Колхоз ва совхозларимиз Октябрь байрамини луб экинлари ва пилла тайёрлаш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятларини ҳамда давлатга дон, гўшт, сут, тухум, жун ва узум сотиш планларини ошириб бажариш билан нишонладилар. Юқори Чирчиқ райони, бир қанча колхозлар ва юзлаб бригадалар пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари адо этиб, эндиликда мажбурият ҳисобидан пахта топширмоқдалар.

Областимиз партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари ва барча меҳнаткашларининг ҳозирги энг муҳим ва муқаддас бурчи — бу йил мамлакатга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан КПСС Марказий Комитетига, Иттифоқ ҳукуматига, шахсан қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрущевга берилган ваъдани шараф билан бажаришдан иборатдир.

«Бундан икки йил олдин, пахтакорларнинг Кремлда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгашида, — дейилган эди ўртоқ Н. С. Хрущев номига юборилган мактубда, — биз ўз зиммамизга ана шундай юксак мажбурият олган эдик. Бироқ қатор сабабларга биноан уни бажара олмадик. Ҳозир бераётган ваъдамиз қатъий. Областимизнинг ҳар бир меҳнаткаши олинган мажбуриятни бажаришни ўзининг она-Ватан, мамлакатимиздаги барча халқлар олдидаги ватанпарварлик, интернационал бурчи деб билиб, 500 минг тонна пахта учун чидам ва қатъият билан кураш олиб боради».

Ҳозир ана шу курашнинг, олинган юксак социалистик мажбуриятни бажаришнинг сўнгги ҳал қилувчи даври келди. Чунки пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказиш учун энг қулай бўлган ғанимат кунлар бирин-кетин ўтиб бораётир. Ноябрнинг биринчи ўн кунлиги тугади, бундан кейин ҳамма вақт очиқ ҳавога умид боғлаш қийин. Шу сабабли ҳозирги даврдаги йўқотилган ҳар бир кун уёқда турсин, ҳатто ҳар бир соат ҳам она-Ватанни пахта билан таъминлаш ишига катта путур етказади.

Пахта — ўзбек халқининг миллий ифтихори, олтин бойлигидир. Пахта туфайли Совет Ўзбекистонининг шон ва шуҳрати бутун оламга ёйилди, республикамиз даврига кетган азамат пахтакорлар ўлкасига айланди. Ўтмишда усти ёлчиб кийим киймаган ва қорни тўйиб овқат емаган ўзбек чўракори эндиликда бутун мамлакатни кийинтирмоқда тўқ ва фаровон маданий ҳаёт кечирмоқда.

Она-Ватанга 3 миллион 170 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришдек улуғ ва шарафли вазифани ўз зиммасига олган республикамиз пахтакорларининг ишини ҳозир бутун мамлакат кузатиб турибди. Чунки ғалла, металл ва нефть халқ хўжалигимизнинг эҳтиёжи учун, социалистик Ватанимизнинг куч-қудратини янада мустаҳкамлаш учун қанчалик зарур ва аҳамиятли бўлса, пахта ҳам шунчалик катта аҳамиятга эга бўлган энг қимматли хомашёдир. Бу қимматли хомашёни етарли миқдорда етказиб бериш, мамлакатни янада кўп ва юқори сифатли пахта билан таъминлаб туриш — ўзбек халқининг Совет Иттифоқида яшовчи барча қардош халқлар олдидаги, она-Ватан олдидаги буюк ватанпарварлик, интернационал бурчидир, республикамиз партия ташкилотининг бош ва асосий вазифасидир.

Бу вазифани бажаришга, 3 миллион 170 минг тоннага муносиб ҳисса қўшиш, 500 минг тонна пахта бериш юзасидан олинган мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш — областимиз районлари партия ва совет ташкилотларидан йиғим-теримга янада моҳирлик билан раҳбарлик қилишни талаб этади.

Афсуски, кўпгина районларнинг партия, совет ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари йиғим-терим ишларини ҳозирги жиддий вазият талаб қилган даражада пухта уюштирмаётирлар, ғанимат фурсатни қўлдан бой бериб, суръатнинг кундан-кунга пасайиб кетишига йўл қўймоқдалар. Айрим раҳбар ходимларнинг очиқ ҳавога умид боғлаб, қиш яқинлашиб келаётганлигини эсларидан чиқариб қўйганликлари, сушилка хўжаликларини тартибга солишга эътиборсизлик билан қараётганликлари биринчи ёмғир ёғиши биланоқ сезилиб қолди. Кейинги кунларда бўлиб ўтган ёғингарчиликдан кейин областимизнинг деярлик ҳамма районларида, колхоз ва совхозларида пахта териш ва тайёрлаш суръати кескин равишда пасайиб кетганлиги буни яққол кўрсатади. Айниқса Бекобод, Янгиер, Гулистон, Орджоникидзе, Чиноз, Сирдарё ва Пискент районларида пахта тайёрлаш суръатининг бирдан пасайиб кетганлиги бу районлардаги партия, совет ташкилотлари раҳбарларининг об-ҳаво шароити ўзгарганда ҳам ишни бўшаштирмаслик учун олдиндан тайёргарлик кўрмаганликларининг натижасидир. Ана шунинг учун ҳам областимиз кейинги икки кун ичида кунига йиллик планнинг атиги 0,20, 0,26 процентини миқдорида пахта тайёрлаб, республикада энг паст кўрсаткичга эришди.

Область пахтачилигида салмоқли ўрин тутадиган Бекобод райони ўтган йилги даражадан 32 процент, Янгиер шаҳри 41 процент ва Сирдарё райони 30 процент кам пахта топширдилар. Бултур шу кунларда пахта тайёрлаш давлат планини ошириб адо этган гулистонликлар ҳозиргача ўтган йилдагидан 21 минг тонна кам пахта бердилар. «Мўл ҳосил усталари» деб бутун республикада донг таратган Янгийўл ва Орджоникидзе районларининг партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари ва пахтакорлари ҳали ҳам пахта тайёрлашда судралиб, ўзларининг юксак, шарафли номларига муносиб иш қилмаётирлар.

Елкамиздаги юк оғир, давлатга яна мажбуриятимиз ҳисобидан 186 минг тонна пахта топширишимиз керак.

Район, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари! Бу улкан топшириқни бажариш сизлардан зўр уюшқоқликни, бундан кейин бўладиган об-ҳаво қийинчиликларини сабот ва матонат билан енгиб, оғир ва мураккаб шароитда ишни пухта ташкил этишни, пахта тайёрлашда иштирок этаётган барча ходимларнинг шахсий жавобгарлигини ҳар қачонгидан ҳам оширишни, даладаги барча ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиш учун хормай-толмай ишлаётган теримчиларга ва механик-ҳайдовчиларга ғамхўрликни янада кучайтиришни талаб этади.

Областимиз далаларида ҳали ҳосилнинг анча қисми териб олинмаган. Бошқа областларга қараганда етарли ишчи ва моддий техника воситаларига эга бўлган, бунинг устига республикамиз пойтахти бўлган областимиз шаҳарлари ва меҳнаткашларининг катта оталик ёрдамини олаётган Тошкент областининг пахтакорлари даладаги ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай тезроқ йиғиб-териб олишлари ва келгуси йилда мўл ҳосил етиштириш учун кузги-қишки тадбирларни ўз вақтида амалга оширишлари керак.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар, йиғим-теримда ёрдам бераётган шаҳарлик биродарлар, район марказларининг меҳнаткашлари! Фидокорона меҳнатимиз туфайли етиштирилган «оқ олтин» дурдоналарини сўнгги граммигача сира нобуд қилмай тезроқ йиғиб-териб олиш учун зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилинг, КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумини зиммамизга олган социалистик мажбуриятни бажариш билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиринг!

Жон Ф. Кеннеди жанобларига

122 Боудоин стрит
Бостон, Массачусетс штати

Ҳурматли Кеннеди жаноблари,

Америка Қўшма Штатлари Президенти юксак лавозимига сайланганлигингиз билан Сизни табриклашга ижозат бергайсиз.

Биз Сизнинг шу лавозимда бўлган вақтингизда мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар Франклин Рузвельт замонасидаги изга тушиб кетади, деб умид қиламиз. Бу эса, СССР ва АҚШ халқларинингина эмас, балки янги уруш хавфидан қутулишга интилаётган бутун инсониятнинг ҳам туб манфаатларига жавоб берган бўлур эди.

Кўп кишиларнинг фикри-зикри Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқига қаратилган, деган фикрга қўшилурсиз, деб ўйлайман, чунки умумий тинчликнинг тақдири Совет-Америка муносабатларининг ҳолатига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Биз АҚШнинг тинчликсевар ва талантли халқини ҳурмат қиламиз ва совет ҳамда америка халқлари ўртасидаги, СССР ва АҚШ ҳукуматлари ўртасидаги энг дўстона муносабатларни ривожлантиришга тайёрмиз, деб айтиб келдик ва шундай демоқдамиз.

Биз тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлида бартараф қилиб бўлмайдиган ғовлар йўқ эканлигига аминмиз. Биз шу мақсадни кўзда тутиб, қуролсизланиш каби актуал проблемани ҳал этиш, сулҳ шартномасини тезроқ тузиш асосида Германия проблемасини ҳал этиш ва бошқа масалалар юзасидан бир битимга келиш учун бундан буён ҳам зўр бериб ҳаракат қилишга тайёрмиз. Ана шу масалаларнинг ҳал этилиши бутун халқаро вазиятни юмшатиш ва соғломлаштиришга олиб келган бўлур эди.

Совет ҳукумати бу йўлдаги ҳар қандай қадамларни тўла маъқуллаб, қўллаб-қувватлайди.

Сизнинг АҚШ Президенти каби масъулиятли лавозимда самарали ишлашингизни ва Америка халқига осойишталикни тилаймиз.

Н. ХРУЩЕВ.

Москва, Кремль,
1960 йил, 9 ноябрь.

Ўн бир ойлик план бажарилди

Ўзбекистон маҳаллий саноат корхоналарининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ўн бир ойлик планини муддатидан илгари бажардилар. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 1959 йилнинг шу давридагига нисбатан 14,5 процент ошди. Бир қанча янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли кўн-галантерия комбинати ва пойафзал тикиш фабрикаси, Марғилон шойи тўқиш фабрикаси, Бухоро шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинати, Тошкент шаҳар ижроия комитети саноат бошқармасининг иккинчи силикат-керамика заводи ва бошқа бир қанча корхоналарнинг коллективлари йиллик планни муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Йил охиригача маҳаллий саноат корхоналари ўн миллионларча сўмлик қўшимча маҳсулот етказиб берадилар.

Улуғ байрам — Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллиги арафасида жуда кўп киши Совет Армияси сафидан бўшаб, тинч ижодий меҳнат қучоғига қайтди. Собиқ солдатларнинг катта бир қисми комсомол путевкаси билан Қозоғистоннинг қўриқ ва бўз ерларидаги совхозларга ҳамда Сибирдаги етти йилликнинг улкан қурилишларига жўнаб кетди. Суратда: Етти йилликнинг улкан объектлардаги қурилишларига жўнаб кетаётган собиқ солдатларнинг бир группаси.

М. Нуриддинов фотоси.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

500.000 тонна учун

Пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар область Ҳурмат тахтасига ёзиладилар

Колхозларнинг бригадалари	Планнинг бажарилиши процент ҳисобида
Ўрта Чирчиқ райониданги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ **А. Узоқов бошлиқ бригадаси**	114
Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг ўртоқ **Б. Усмонқулов бошлиқ бригадаси**	140
Ўрта Чирчиқ районидаги «XX партсъезд» колхознинг ўртоқ **А. Каримов бошлиқ бригадаси**	105,2
Ўрта Чирчиқ районидаги «XX партсъезд» колхознинг ўртоқ **Г. Чахалов бошлиқ бригадаси**	105,4
Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ **М. Қулменов бошлиқ бригадаси**	100
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ **М. Ортиқов бошлиқ бригадаси**	113
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ **Г. Абдураҳмонов бошлиқ бригадаси**	105

Илғор чорвадорларга кўчма Қизил байроқ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети гўшт, сут, тухум, жун тайёрлаш ва давлатга сотиш, моллардан сунъий урчитиш йўли билан насл олиш ва уни сақлаб қолиш, чорва молларининг барча хиллари сонини оширишни таъминлаш ва озиқа тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг 9 ойлик якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Қуйи Чирчиқ райониға** берилди (район партия комитетининг секретари **Сотиболдиев**, район ижроия комитетининг раиси **Ли**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **Азизов** ўртоқлар). Бу район давлатга икки йиллик план миқдорида гўшт сотиш юзасидан олган мажбуриятини бажарган. Район колхоз ва совхозлари ўтган йилнинг шу вақтдагига қараганда йирик моллар сонини 15,4 процент, сигирлар сонини 17,8 процент, чўчқалар сонини 8,9 процент, паррандаларни 20 процент кўпайтирганлар. Байроқ Орджоникидзе райониндан олиб берилади.

Социалистик мусобақада энг юқори кўрсаткичларга эришган колхозчиларни, совхоз ишчиларини ва қишлоқ хўжалик мутахассисларини мукофотлаш учун Қуйи Чирчиқ районига 5 минг сўм пул ажратилди.

Етти йиллик фондига

Чирчиқ шаҳридаги саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг коллективлари етти йилликнинг иккинчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш учун актив курашмоқдалар. Бу соҳада шаҳар ёшлари айниқса ғайрат кўрсатишяпти. Уларнинг ташаббуси билан бошланган етти йиллик фондига маблағ йиғиш учун кураш ҳаракатида ҳозир ўз сафларида қарийб 7 минг кишини бирлаштирган 300 га яқин комсомол-ёшлар коллективи иштирок этмоқда.

Шу йилнинг II кварталида ёшлардан 610 та рационализаторлик таклифи тушди. Шулардан 208 таси амалга оширилди. Бу тадбир давлатнинг 2 миллион 70 минг 319 сўмлик маблағини тежаб қолиш имконини берди. III кварталда эса қарийб 350 та рационализаторлик таклифи тушди.

Ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш масалаларини муваффақият билан ҳал қилиш мақсадида шаҳар корхоналарида ёшлардан иборат комплекс бригадалар тузилмоқда. Бу соҳада «Узбекхиммаш», «Чирчиксельмаш», электрокимё комбинати ва Юмалоқ бинокорлик материаллари комбинатининг ёшлари яхши натижаларни қўлга киритаётирлар.

Масалан, 7-темир-бетон конструкциялари заводида комплекс бригадаларнинг ёрдами билан эгувчи станок, пресс-қайчи ва бошқа бир қатор техника янгиликлари жорий қилинди. Натижада меҳнат унумдорлиги 30 процент ошди. Чокларни пайванд қиладиган аппаратни ишга тушириш меҳнат унумдорлигини икки баравар ошириш ва ой сайин 10-15 тоннадан металлни тежаб қолиш имконини берди.

В. ВОЛОГДИН,
Чирчиқ шаҳар партия комитетининг штатсиз инструктори.

Суратда: Орджоникидзе райониндаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг ёш сут соғувчиси ўртоқ Насиба Шамшиева. У ҳар бир сигирдан 6 минг литрдан сут соғиб олиш учун курашмоқда.

А. Абдуалимов фотоси.

Любовь Светашевадан ўрнак олиб

Тошкент тўқимачилик комбинатининг коллективи Октябрь байрамини ажойиб меҳнат муваффақияти билан кутиб олди. Ўн ойлик пландан ташқари беш миллион метр хилма-хил газлама тайёрланди. Тўқимачилар 1960 йил мобайнида шунча миқдорда ортиқча маҳсулот етказиб бериш мажбуриятини олган эдилар.

Ана шу байрам совғасини тайёрлаганлар орасида етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақа ташаббускори тўқувчи Любовь Светашева фахрли ўрин эгаллайди. У дугонаси Екатерина Сухорукова билан биргаликда Валентина Гагановадан ўрнак олиб, комбинатда энг қолоқ комплектга ўтди ва уни илғорлар қаторига олиб чиқди.

Л. Светашева 24 тўқув станогини бошқаради, уларнинг кўпчилиги эскирган конструкциядаги машиналардир. Лекин ғамхўр тўқувчи қўлида улар тезда ўзгариб кетди. Мокилар тезроқ ҳаракат қила бошлади, станокнинг созланмаганлиги туфайли бекор туриш жуда камайди, ипларнинг узилиши 3 баравар камайди. Илгари соатига ҳаммаси бўлиб 3 метр 41 сантиметр газлама тўқиган станоклар ҳозир 4 метр 63 сантиметр газлама бермоқдалар. Биринчи сортли маҳсулот 99,8 процентга етди.

Л. Светашева, Е. Сухорукова ва А. Бочаровни иш унумининг 1965 йилга планлаштирилган даражасига эришганликлари муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уларни қизғин табриклаганлиги ҳақидаги хабар бутун республикага ёйилди. Бу хабарни ивановолик донгдор тўқувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ю. Вечерова ҳам эшитди. Шунда Ўзбекистон пойтахтига мусобақалашиш ҳақида телеграмма келди. Мажбурият жуда масъулиятли эди. 1960 йилдаёқ етти йиллик режасидан ошиб кетиш керак эди.

Машина иш унумини янада ошириш йўлларини қидириш бошланди. Любовь Светашева яна ғалабага эришди. Октябрь олди вахтаси кунларида етти йиллик режасидан ошиб кетилди. Тўқувчининг шу вақтгача пландан ташқари ишлаб чиқарган газламаси билан 20 минг кишини кийинтириш мумкин.

Корхонанинг новаторлардан ўрнак олган 909 ишчиси байрамгача машина иш унумининг 1965 йилга планлаштирилган даражасига етиб олди. (ЎзТАГ).

ЧИНОБОДЛИКЛАРНИНГ ПЛЕНУМГА СОВҒАСИ

ЧИНОБОД, (Андижон области), 10 ноябрь. (ЎзТАГ). Бугун орденли Андижон областининг яна бир райони — Чинобод райони КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига меҳнат вахтасини пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажариш билан нишонлади. Район хўжаликлари давлатга чорак миллион центнердан кўпроқ «оқ олтин» сотдилар. Пахтанинг 90 проценти биринчи сортга қабул қилинди.

Чинободликлар октябрь олди мусобақаси муваффақиятларини мустаҳкамлаб, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини давлатга пландан ташқари 20 минг центнер пахта сотиш билан кутиб олишга аҳд қилдилар.

РЕСПУБЛИКА ОБЛАСТЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ҚАНДАЙ БОРАЯПТИ

10 ноябрга қадар Хоразм области бир кунда 0,87 процент, мавсум бошидан бери 96,27 процент, Андижон области бир кунда 0,46, мавсум бошидан бери 83,96 процент, Қорақалпоғистон АССР бир кунда 1,05, мавсум бошидан бери 79,70 процент, Сурхондарё области бир кунда 0,14, мавсум бошидан бери 79,67 процент, Самарқанд области бир кунда 0,76, мавсум бошидан бери 73,73 процент, Фарғона области бир кунда 0,37, мавсум бошидан бери 73,27 процент, Тошкент области бир кунда 0,26, мавсум бошидан бери 69,01 процент, Бухоро области бир кунда 0,47, мавсум бошидан бери 66,66 процент пахта тайёрладилар.

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ

(10 ноябргача бўлган маълумот).

Районлар ва совхозларнинг номи	Бир кунда процент ҳисобида: Мажбурият	Бир кунда процент ҳисобида: План	Мавсум бошидан процент ҳисобида: Мажбурият	Мавсум бошидан процент ҳисобида: План	Машина терими, мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида: Бир кунда	Машина терими, мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида: Мавсум бошидан
РАЙОНЛАР БЎЙИЧА						
Юқори Чирчиқ	0,18	0,22	92,08	112,93	—	113,34
Қуйи Чирчиқ	0,40	0,46	75,88	87,30	0,81	78,12
Ўрта Чирчиқ	0,26	0,28	71,49	78,47	0,88	55,19
Бўка	0,13	0,14	69,35	75,85	—	79,83
Чиноз	0,17	0,18	67,79	72,34	—	41,23
Пискент	0,11	0,12	67,61	75,12	—	72,90
Сирдарё	0,11	0,12	62,71	67,10	0,33	60,20
Оққўрғон	0,18	0,19	61,70	67,66	0,08	54,23
Янгийўл	0,36	0,41	58,38	66,21	0,12	44,71
Орджоникидзе	0,59	0,68	57,65	67,30	0,12	37,24
Гулистон	0,19	0,23	54,83	62,92	0,67	43,71
Янгиер шаҳри	0,24	0,27	53,99	58,64	0,28	57,89
Бекобод	0,28	0,33	52,43	60,72	0,34	46,57
Область бўйича:	0,24	0,26	62,80	69,00	0,34	55,45
СОВХОЗЛАР БЎЙИЧА						
«ЎзССР беш йиллиги»	0,42	0,48	74,06	83,51	0,81	78,90
«Пискент»	0,15	0,17	66,24	74,99	—	79,43
«Бўка»	0,26	0,33	66,24	82,80	—	89,00
«Малик»	—	—	65,42	78,50	—	77,90
«Оққўрғон»	0,16	0,17	58,52	64,57	0,17	56,46
1-«Далварзин»	0,25	0,28	57,70	64,48	0,31	58,16
«Фарҳод»	0,37	0,38	57,59	58,87	0,40	62,95
1-«Боёвут»	0,23	0,26	57,04	62,91	—	60,49
«Социализм»	0,09	0,11	57,10	71,84	0,13	52,80
«Гулистон»	0,15	0,24	56,57	93,27	3,73	56,22
Киров номли	0,15	0,18	54,33	62,65	0,31	38,80
3-«Боёвут»	0,32	0,35	51,17	55,52	0,67	66,07
«Мирзачўл»	0,37	0,46	51,02	64,24	0,40	27,92
«Чаноқ»	0,18	0,24	47,62	62,35	0,28	40,17
2-«Далварзин»	0,29	0,37	47,31	59,80	0,02	52,88
2-«Боёвут»	0,17	0,18	42,54	45,03	0,40	47,03
«Дружба»	0,50	0,52	37,64	39,43	—	8,29

Н. С. Хрушчевнинг президент Сукарнога табрик мактуби

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Қаҳрамон кунни байрами муносабати билан Индонезия Республикасининг президенти ва бош министри доктор Сукарнога табрик мактуби юборди. Бу мактубда, жумладан, бундай дейилади: Совет Иттифоқи ва Индонезия Республикаси ёппасига ва батамом қуролсизланиш, мустамлакачилик зулмини узил-кесил тугатиш ва бутун инсониятнинг порлоқ истиқболга эга бўлишини таъминлаш учун курашувчиларнинг сафларида қўлма-қўл ушлашиб бормоқдалар. (ТАСС).

СТУДЕНТ ЗАВОДДА ПАРТИЯГА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

ЧИРЧИҚ. (ЎзТАГ). Чирчиқ электркимё комбинати цехларидан бирида бўлган очиқ партия йиғилишининг кун тартибига практикага келган икки студентни — Қурбон Содиқов ва Владимир Велитченкони Коммунистик партия сафига қабул қилиш масаласи қўйилган эди. Уларнинг ўқиши ва меҳнат фаолияти ҳақида уларга тавсиянома берган ишчилар гапирдилар. Йиғилиш қатнашчилари уларни КПСС аъзолигига кандидат қилиб қабул этиш учун якдиллик билан овоз бердилар. Студентлар бу қадар юксак ишончга қандай қилиб сазовор бўлдилар?

Улар Ўрта Осиё политехника институти кимё-технология факультети биринчи курсининг бошқа студентлари билан биргаликда бу ерга келганларига фақат бир йил бўлди. Даставвал уларга: студент аппаратчининг мураккаб ишини эплай олармикин, деб унча ишонмай қарадилар. Бир ой ўтгач олий ўқув юртининг ҳамма эллик студенти ишчи разрядига эга бўлди. Улар орасидан ишлаб чиқариш илғорлари етишиб чиқди. Завод ҳурмат тахтасида донгдор ишчилар номи ёнига Содиқов ва Велитченконинг фамилиялари ҳам ёзиб қўйилди.

Улар шундан кейин янада катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Йигитлар янги-янги ҳунарларни ўргана бошладилар. Кўп ўтмасдан Қурбон смена бошлиғи вазифасини, Владимир эса машинист ишини бемалол бажара оладиган бўлиб қолди. Уларнинг курсдошлари Виктор Коваленко ва Рафаэль Пинченский улардан ўрнак олдилар. Комсомол студентлар комбинатнинг жони бўлиб қолдилар. Уларнинг ташаббуси билан практикант-студентлар зарбдор ёшлар қурилишини ташкил қилиб, янги цехларни монтаж қилишга киришдилар. Яхши дам олишга ҳам вақт топилди. Лекин асосий вазифа ўқиш эди. Ҳар куни муайян вақтда эллик практикант политехника институти Чирчиқ филиалининг аудиторияларини тўлдирар эдилар. Содиқов ва Велитченко ишлаб чиқаришда бўлганидек ўқишда ҳам ўқитувчиларни энг мураккаб аппаратларни яхши билишлари билан ҳайратда қолдирар эдилар.

Ниҳоят практикадан Тошкентга, институтга қайтиш вақти келди. Бироқ дўстлар ишлаб чиқаришдан ажралишни истамадилар. Комбинат партия ташкилоти олий ўқув юрти дирекциясига мурожаат қилиб, Қ. Содиқов, В. Велитченко, В. Коваленко ва Р. Пинчевскийни Чирчиқда доимий ишда қолдиришни сўради. Бу илтимос қондирилди. Студентлар институтнинг кундузги бўлимидан кечки бўлимига ўтишга қарор қилдилар.

Яна бир мактаб-интернат

153-трестнинг тўртинчи қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи Тошкентдаги Чиланзор уй-жой массиви яқинида янги мактаб-интернатнинг бинолари ва спорт иншоотлари комплексини қуриб бўлдилар.

Мактаб олти юз болани қабул қилади. (ЎзТАГ).

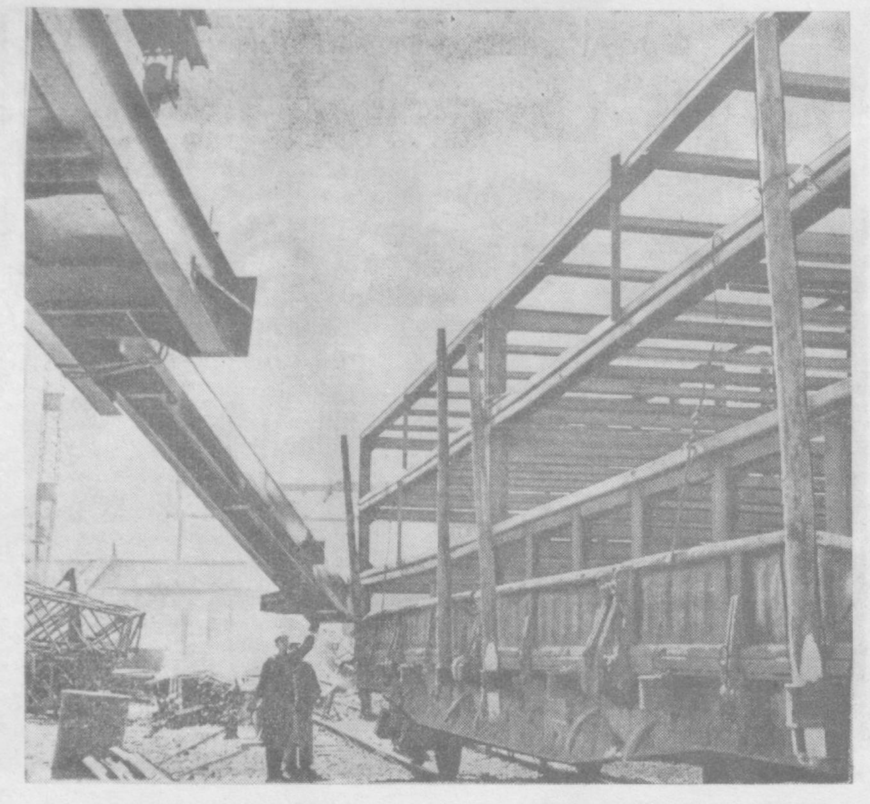

Тошкентдаги 1-ремонт-механика заводида Оҳангарон давлат район электростанцияси 3-навбатининг корпуси қурилиши учун металл колонналар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Суратда: металл колонналарнинг ортиш.

Г. Пун фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Мухбиримиз билан суҳбатда

Аҳоли талабларини ҳисобга олиб...

Мамлакатимизда аҳолининг маданий-маиший ва хўжалик товарларига бўлган талабини тўла қондириш ҳамда бу товарлар сифатини яхшилаш юзасидан муҳим ишлар қилинмоқда. Партия ва ҳукуматимизнинг халқ фаровонлигини оширишга қаратилган кейинги қарорларида ҳам бу масалага жиддий эътибор берилган. Пойтахтимиз саноат корхоналарида маданий-маиший ва хўжалик товарлари сифатини яхшилаш, уларнинг хили ва миқдорини кўпайтириш юзасидан анчагина ишлар қилинди.

Мухбиримиз билан суҳбатда Тошкент шаҳар ижроия комитети саноат бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Н. Кузнецов қуйидагиларни айтди:

Бошқармамизга қарашли корхоналарнинг коллективлари маданий-маиший ва хўжалик товарлари ишлаб чиқариш 10 ойлик планини ошириб бажариб, қўшимча бир неча миллион сўмлик маҳсулот тайёрладилар. Бу йил 34 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. «Новинка» кир порошоги, қуйиб ишланган умивальник, алюмин тава, икки хил янги моделдаги хўжалик сумкалари, 8 хил янги ўйинчоқлар, поднос ва бошқалар шулар жумласидандир.

Бу йил ишлаб чиқариш базаларини кенгайтириш ва товарлар ассортиментини кўпайтириш юзасидан муҳим ишлар қилинди. Айниқса пластмассадан буюмлар тайёрлашга алоҳида эътибор берилаётир. Шу мақсадда полихлорвинил плёнка ишлаб чиқариш ташкил этилди. Илгари бу маҳсулот республикамизга Иттифоқимизнинг бошқа шаҳарларидан келтирилар эди. Ҳозир янги ўрнатилган ВПП-1530 маркали агрегат дастурхон, салфетка, косинка ва шунга ўхшаш товарларни ишлаб чиқариш учун зарур бўлган материални керакли миқдорда тайёрлаб бермоқда. Шунингдек, пластикатлардан ҳам бир неча хил товарлар тайёрланаётир. Ҳар хил ранг ва фасондаги камарлар, китоб, паспорт ва бошқа ҳужжатлар учун муқовалар, чақа-тангалар учун кармонлар каби пластикатдан тайёрланган буюмлар янги йилдан магазинларда сотила бошлайди.

Полиэтилин ва капрондан ҳам хўжалик учун зарур бўладиган ҳар хил буюмлар ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари, Тошкентда республикада биринчи марта пенопласт-паралондан буюмлар тайёрлашга ҳозирлик кўрилаётир. Ҳозир тайёргарлик ишлари тамом бўлай деб қолди. Пенопласт-паралондан ванналар учун гиламчалар, ёстиқ, пляж шляпалари, ҳар хил ўйинчоқ, сувенирлар ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш мўлжалланмоқда.

Янги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйишда савдо ташкилотларида тўпланган харидорлар талабини ўрганиш муҳим роль ўйнаяпти. Ана шу талабларни эътиборга олиб, 1961 йил январдан бошлаб бошқармамиз корхоналарида электр дазмоллар, стол лампалари, люстралар учун переключатель ва бошқа буюмлар ишлаб чиқарилади. Умуман 1961 йилдан бошлаб тайёрланадиган янги маҳсулотлар хили 60 дан ортади.

Аҳолининг ўсиб бораётган талабларини ҳисобга олиб, шаҳарда электр товарлари ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш кўзда тутилмоқда. Бунинг учун Тошкентда «Электробитприбор» заводи қуриш мўлжалланаётир. Бундан ташқари, ўйинчоқлар ишлаб чиқарадиган фабрика ҳам қурилади.

Сўнгги вақтларда маҳаллий саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифати анча яхшиланди. Лекин ҳали бу соҳада аҳоли талаблари даражасига етиш учун кўп иш қилиш керак. Маҳсулот сифатини яхшилашда энг муҳим тадбирлардан бири — цехларни йириклаштириш ва ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришдир. Бунинг натижасида ишлаб чиқаришда янги техника ва технологияни кенг қўлланиш, юқори малакали кадрлардан унумли фойдаланиш, бинобарин, ишлаб чиқариш устидан назоратни кучайтириш имкони туғилади.

Монтажчилар муваффақияти

«Узпромсантехмонтаж» тресті Тошкент область монтаж бошқармасининг коллективи етти йилликнинг иккинчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш мажбуриятини олган эди. Барча касб эгаларининг бир ёқадан бош чиқариб, астойдил меҳнат қилиши натижасида ишлаб чиқаришда янгидан-янги ютуқлар қўлга киритилмоқда. 25 октябрда бошқарма коллективи йиллик топшириқни 101,2 процент қилиб бажарганлиги ҳақида қувонч билан рапорт берди.

Монтажчилар эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш мақсадида янги режалар туздилар. Улар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача пландан ташқари яна 5 миллион 730 минг сўмлик монтаж ишлари бажаришга аҳд қилдилар. Аҳил ва иноқ коллектив ўз аҳдининг устидан чиқиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда.

С. АМИЛОВ,
область партия комитетининг инструктори.

Техника янгиликлари

✦ Грозний шаҳридаги «Красний молот» заводи нефть қатламларини гидравлик усулда портлатиш учун такомиллаштирилган агрегатнинг тажриба нусхасини ишлаб чиқарди. Унинг барча механизмлари автомобилга ўрнатилган. Агрегатнинг қуввати 500—800 от кучига эга. Операторга қулайлик ва хавфсизлик бўлиши учун бошқарув пульти автомобилнинг кузовида эмас, балки кабинасига ўрнатилган. Бошқариш ричаглари кнопка системаси билан алмаштирилган.

✦ Барнаулдаги геофизика аппаратуралари заводи электр гаммакароттаж автоматик станцияларини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Бу станциялар кўмир ва руда конларида тадқиқот ишлари олиб боришга мўлжалланган. Станция цельнометалл кузови билан «ГАЗ-69» автомашинаси шассесига монтаж қилинган.

✦ Тбилисидаги Ленин номли электровозсозлик заводида «Т-8» типидаги кучли янги электровоз учун двигатель, аппаратуралар ва бошқа деталлар тайёрлана бошланди. Бу кучли локомотив грузин конструкторлари томонидан корхона новаторларининг ҳамкорлигида яратилди.

✦ Владивосток кимёгарлари коллективи профессор А. И. Шлыгин бошчилигида лаборатория шароитида деярли юз процентли олтингугурт кислотаси олишга муваффақ бўлди. Олимлар ҳозир йирик ускуналар ёрдамида кислота олиш юзасидан тажриба ишлари олиб бормоқдалар.

Юкларни ташишга зарар етказмасдан

Илгари тепловозни қиш шароитида ишлашга тайёрлаш учун у 2—3 кун цехга қўйилиб иситилар, ремонт қилинар ва айрим узелллари текшириб кўрилар эди. Шу вақт ичида тепловоз анча ишдан қолар эди.

Тошкент тепловоз депосининг инструктор машинисти И. Кузьменко бу соҳада яхши ташаббус бошлади. У бошчилик қилаётган колонна бутун локомотив паркини қиш шароитида ишлашга тайёрлашни юкларни ташишга зарар етказмаган ҳолда амалга оширмоқда. Бу иш график бўйича ўтказиладиган техника кўриги билан бирга қўшиб олиб борилмоқда. Кўрик ўтказилгунча локомотив бригадалари ўз кучлари билан узелларни ремонт қилиб, локомотивнинг муҳим агрегатларини иситишдан ўтказадилар.

Депо маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилоти илғор колоннанинг қимматли ташаббусини қўллаб-қувватлади. (ЎзТАГ).

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ОТИ УЛУҒ, СУПРАСИ ҚУРУҚ

Биз ишлаб турган Ўрта Чирчиқ районидаги молларни семиртириш пункти ҳозирги талабга сира жавоб бермайди. Бу ернинг оти улуғ-у, супраси қуруқ.

Бу пункт район ижроия комитетининг 1960 йил 23 февраль қарорига мувофиқ Қорасув қишлоқ Советидаги заготскотга қарашли бинода ташкил этилди. Бу ернинг отини бино дейилса ҳам ўзини бино деб бўлмайди. Деворлари қийшайиб, бўғотлари ерга тегай деб турипти, айвонида молларга овқат солиш учун охир ҳам йўқ. Шу «бинода» Карл Маркс номли, Энгельс номли, Сталин номли, «XX партсъезд» ва Куйбишев номли колхозларнинг моллари боқилиб, семиртирилиши керак. Дастлаб Карл Маркс номли колхознинг 86 бош қорамоли боқилди. Колхоз керакли ем-хашак билан таъминлаб турди. Иш чакки бўлмади.

Кейинги галда Карл Маркс номли колхоздан 40 бош, Энгельс номли колхоздан 25, Сталин номли колхоздан 27 бош қорамол олиб келинди. Лекин баъзи колхоз раҳбарлари қорамолларни семиртириш пунктига топшириб қўйиб, уларнинг ҳолидан хабар олмадилар. Ем-хашак билан таъминлашни унутиб қўйдилар. Натижада нима бўлди? Натижада шу бўлдики, 140 — 150 килограмм келадиган қорамоллар вазни 110 — 120 килограммга тушиб қолди. Сталин номли колхоз раиси Власов, партия ташкилотининг секретари Каримов ўртоқлар молларни пунктга топшириб қўйиб, улар нима билан озиқланади, нима ичади деб бир марта ҳам хабар олмадилар. Шунинг учун бу колхоздан келган моллар Карл Маркс номли колхоздан келган молларнинг ем-хашагига шерик бўлди. Бошқа колхозлар ҳам молларни ўз вақтида ем-хашак билан таъминламаётирлар.

Семиртириш пунктидаги молларни ем-хашак билан таъминлаш устидан контроллик қилиш районнинг бош зоотехниги ўртоқ Авдонинга топширилган эди. Унга мурожаат қилсак, у ҳамиша «эрта-индин» деб жавоб беради. Лекин унинг бу «эрта-индини» сира тамом бўлмайди.

Хуллас, бизнинг базамиз ҳозирги талабга сира жавоб бермайди. Бу база мустақил ташкилот, ўзининг печати, банкада счёти, хизматчилари бор. Лекин колхозлар ўртасидаги муомала тўғри йўлга қўйилмаганидан унинг счётида бир тийин ҳам йўқ. Базанинг биноси капитал ремонт қилиниши керак. Лекин бу ҳақдаги бизнинг талабларимизга район ташкилотлари қулоқ солмаётирлар.

Бизнинг талабимиз шундай: яхши ният билан бошланган бу базани ҳақиқатан молларни семиртирадиган базага айлантириш керак.

Д. ҲАЙДАРОВ,
база мудири.
О. ФОЗИЛОВ,
Ш. ТОЛИПОВ,
молбоқарлар.

БИР КУНЛИК СЕМИНАР

ЧИНОЗ. Район партия комитети бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг бир кунлик семинарини ўтказди. Семинар қатнашчилари учун Тошкент олий партия мактаби тингловчиларидан Иззатов, Ниёзов, Пухов, Ким, Жўрақулов ва Ашуров ўртоқлар райондаги «XXI партсъезд», «Октябрь 40 йиллиги», Сталин номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозлари ва 4-«Вревский» наслчилик совхози бошланғич партия ташкилотларининг иш фаолиятлари ҳақида доклад қилдилар.

Докладлар юзасидан қизғин музокаралар бўлиб ўтди.

Й. УРИНБОЕВ.

НОВАТОР КОНЧИЛАР ҲИССАСИ

Оҳангарондаги «Узбекуголь» комбинатининг кончилари орасида техникани тараққий эттириш учун бошланган мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. 9- шахта, кўмир разрезлари, юк ортиш-транспорт бошқармаси ва комбинатдаги бошқа корхоналарнинг кўмирчи рационализатор ва ихтирочилари бу мусобақада актив қатнашмоқдалар.

Шу йилнинг саккиз ярим ойи мобайнида ишлаб чиқаришга 130 дан кўпроқ қимматли таклиф жорий қилинди. Бу таклифлар йилига ҳаммаси бўлиб икки ярим миллион сўмдан кўпроқ иқтисод беради. (ЎзТАГ).

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Электр чироқлари ёнди

Пискент районидаги Жданов номли колхознинг бир группа аъзолари редакцияга хат ёзиб, колхозда электр ўтказиш учун столбалар ўрнатилиб, симлар тортилганига 4 йил бўлганига қарамай, ҳалигача чироқлар ёндирилмаётгани тўғрисида шикоят қилган эдилар.

Пискент район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Аҳатованинг редакцияга юборган жавобида колхозчилар талаби қондирилгани ва электр чироқлари ёндирилгани айтилган.

Камчиликлар тугатилди

Редакцияга келган хатларнинг бирида 3-«Боёвут» совхозининг 1-бўлимидаги болалар боғчасида болаларни тарбиялашга етарли эътибор берилмаётгани, овқатларнинг сифатсизлиги, ўйинчоқларнинг йўқлиги танқид қилинган эди.

3-«Боёвут» совхози директорининг ўринбосари ўртоқ Тиловолдинов хатда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқлангани, йўл қўйилган камчиликлар бартараф қилингани тўғрисида хабар қилди.

ПРОПАГАНДИСТ ВА АГИТАТОРЛАРГА ЕРДАМ

МЕҲНАТГА ҚАРАБ ҲАҚ ТЎЛАШ — СОЦИАЛИЗМ ПРИНЦИПИ

I

Марксизм-ленинизм, ҳар бир ишлаб чиқариш усулига тақсимлашнинг муайян формаси мос келади, деб таълим беради. Бу форма ишлаб чиқариш воситаларининг кимлар қўлида — айрим шахслар, группалар, синфлар қўлида ёки бутун жамият қўлида бўлишига боғлиқдир. Демак, тақсимот ишлаб чиқариш муносабатларининг бир қисмидир.

Буржуа идеологлари капиталистик ишлаб чиқариш табиатнинг абадий, умумий қонуни деб даъво қилиб, тақсимлаш ишлаб чиқариш доирасига боғлиқ бўлмаган тамомила мустақил бир нарса, деб ҳисоблайдилар. Тақсимлашни ишлаб чиқаришдан алоҳида бир нарса деб кўрсатишга ва шу тариқа тақсимотга аралашиш йўли билан капитализмни «ислоҳ қилиш», «яхшилаш» мумкин, деб исбот қилмоқчи бўлган ҳар қандай ревизионистлар буржуа идеологларининг маддоҳларидир.

Маркс ва Энгельс капитализм шароитида ишлаб чиқариш ва истеъмолнинг ҳеч муросага келмайдиган зиддиятлари борлигини кўрсатдилар, социализм шароитида ишлаб чиқариш ва истеъмол бирлигини назарий жиҳатдан асослаб бердилар. В. И. Ленин социализм даврида ижтимоий ишлаб чиқариш ва тақсимлаш тўғрисидаги марксча таълимотни янги шароитда янада ривожлантирди ва конкретлаштирди. Ленин меҳнатга қараб социалистик негизда тақсимлашнинг объектив жиҳатдан зарур эканлигини кўрсатди, ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантиришда шахсан моддий манфаатдорликнинг аҳамиятини очиқ баён қилиб берди. Меҳнат маҳсулоти, деб ёзган эди Ленин, меҳнат қилувчиларнинг, ижтимоий ишлаб чиқаришда қатнашувчиларнинггина мулки бўлмоғи керак. «Ишламаган кимса, тишламаслиги керак». Лениннинг ана шу машҳур сўзи социалистик тақсимлашнинг қонуни бўлиб қолди.

Марксизм-ленинизмнинг душманлари меҳнатга қараб тақсимлашнинг социалистик принципига кўп марта қарши чиқдилар. Бизнинг партиямиз бу принципга қарши қилинган ҳужумларга қатъий зарба берди ва ана шу принципни изчиллик билан амалга ошириб келди. КПСС XXI съездининг тарихий қарорларида меҳнатга қараб ҳақ тўлаш принципи янада ривожлантирилди ва конкретлаштирилди.

Съезднинг резолюциясида бундай дейилади: «Коммунистик қурилишнинг ҳозирги шароитида ҳар кимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга меҳнатига қараб деган принцип моддий неъматларни тақсимлашнинг етакчи асоси бўлиб қолади». Чунки: «Меҳнатга қараб тақсимлаш одамларнинг ишлаб чиқариш натижаларидан моддий манфаатдор бўлишларини таъминлайди, меҳнат унумдорлигини ўстиришни, ходимларнинг малакасини оширишни, ишлаб чиқариш техникасини такомиллаштиришни рағбатлантиради; меҳнатга қараб тақсимлаш катта тарбиявий роль ҳам ўйнайди, одамларни социалистик интизомга ўргатади, меҳнатни умумий ва ҳамма учун шарт қилиб қўяди».

Социалистик ишлаб чиқариш усули такомиллашиб, ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар миқдори орта борган сари, яъни коммунизм сари олға борилган сари, тақсимлашнинг формаси ҳам муайян даражада ўзгаради. Бу ўзгаришлар пировардида коммунизмнинг ҳар кимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга эҳтиёжига яраша деган принципининг тантанасига олиб келади.

Истеъмолга қараб коммунистик тақсимлаш усулига ўтиш қонун акти билангина бирданига амалга оширилиши мумкин эмас. Тақсимлашнинг ана шу усулига секин-аста, ишлаб чиқарувчи кучларнинг ривожланишига мувофиқ, зарур истеъмол буюмларининг ҳаммаси мўл-кўл бўлган ва барча кишилар моддий неъматларни қандай миқдорда олишларига қарамай, ўз қобилиятларига яраша меҳнат қилган ва жамият манфаатлари буни талаб қилаётганлигини англаган пайтда ўтилади.

Коммунистик тақсимлашнинг юқори босқичига кўтарилиш учун иқтисодий тараққиётнинг ва жамият аъзоларини маданий жиҳатдан қайтадан тарбиялашнинг бир қанча босқичларини ўтиш керак. Ана шу босқичларда меҳнат яшаш воситасигина бўлиб қолмай, балки кишининг энг зарур ҳаётий эҳтиёжига айланади, жамоат мулки эса жамиятнинг мустаҳкам ва даҳлсиз негизига айланади.

Меҳнат жамиятнинг кўпгина аъзолари учун ҳаётий эҳтиёж бўлиб қолмаган, текинхўрлар ва ўзга кишиларнинг меҳнати ҳисобига яшашга уринадиган бошқа ҳар қандай шахслар ҳали мавжуд экан, давлатнинг энг муҳим вазифаларидан бири — меҳнатга қараб тақсимлаш принципига жуда қаттиқ риоя қилишдан, ҳар бир кишининг меҳнат мезони ва истеъмол мезони устидан жамиятнинг кундалик назоратини амалга оширишдан иборат бўлади.

Иқтисодий жиҳатдан мажбур этиш ва ғоявий таъсир кўрсатиш чоралари жамиятнинг ҳар бир аъзосини меҳнатга ва жамоат мулкига социалистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашга қаратилиши лозим. Социализм шароитида меҳнат қилмай даромад тўплашга йўл қўйиш мумкин эмас. Меҳнат фаолиятигина жамиятнинг меҳнат қила оладиган барча аъзолари учун даромад манбаи бўлиб хизмат қилиши керак.

Социализмнинг капитализмга нисбатан туб фарқларидан бири шудир. Капитализм шароитида маҳсулот меҳнатга қараб эмас, балки аввало, капиталга қараб тақсимланади, кўп меҳнат қилган киши эмас, балки кўпроқ капитали бўлган киши кўпроқ даромад олади. Маҳсулот ишлаб чиқаришда қатнашувчи киши меҳнат унумдорлигини оширишдан манфаатдор бўлмайди, чунки қўшимча қиймат капиталист қўлига ўтади. Социализм шароитида эса, ишлаб чиқаришда қатнашувчи ҳар бир киши меҳнат унумдорлигини оширишдан манфаатдордир, чунки у зўр ғайрат билан қилган меҳнати натижасида катта мукофот олади ва шу билан бирга, жамоат бойлигини кўпайтиради. Меҳнаткаш киши ана шу бойликнинг тенг ҳуқуқли эгаларидан биридир. Шахсий манфаатлар билан жамоат манфаатларини бирга қўшиб олиб бориш — меҳнатга қараб социалистик негизда тақсимлашнинг буюк ижодий кучидир.

II

В. И. Ленин мамлакатимизда социалистик қурилишнинг дастлабки тажрибаларини умумлаштириб, меҳнат унумдорлигини оширишдан моддий манфаатдорликни ҳар томонлама кучайтириш зарур, деган хулосага келди. В. И. Ленин бу нарсани меҳнатга қараб тақсимлаш негизи, деб ҳисоблади. Социализм ва коммунизмни, деб таъкидлаган эди В. И. Ленин, «бевосита энтузиазм асосида эмас, балки... энтузиазм ёрдами билан, шахсий манфаат асосида, шахсий манфаатдорлик асосида, хўжалик ҳисоби асосида қуриш лозим, йўқса сиз коммунизмга яқин боролмайсиз, йўқса сиз ўн ва ўн миллионлаб одамларни коммунизмга олиб боролмайсиз. Турмуш бизга шуни кўрсатди». (Асарлар, 33 том, 41-бет).

Моддий манфаатдорликни кўзда тутган ленинча принцип социализм шароитида ўзининг буюк кучи ва ҳаётийлигини исбот этди. Сўл унсурлар бу принципга жон-жаҳдлари билан қарши чиқдилар. Ҳатто ўзларини марксистлар деб атаган баъзи кишилар ҳам социализм шароитида моддий манфаатдорликнинг аҳамиятини очиқдан-очиқ инкор қилдилар ва бу билан аслида меҳнатга қараб тақсимлаш принципини рад этдилар. Бундай кишилар коммунизмга дарҳол ўтиш керак деб гап сотдилар, амалда эса коммунизм душманларининг тегирмонига сув қуйдилар. Улар истеъмолга қараб тақсимлаш усулига бирданига ўтишга даъват этган эдилар, ҳақиқатда эса мамлакатни очлик ва вайронгарчиликка дучор қилган эдилар.

Дуруст, Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида мамлакат иқтисодий аҳволининг оғирлашганлиги муносабати билан бизнинг партиямиз меҳнатга қараб тақсимлаш принципини қўлламасликка мажбур бўлган эди. Аммо бу муваққат бир чора эди. Ўртоқ Н. С. Хрущев, КПСС XXI съездида қилган докладида «ҳарбий коммунизм» деб аталган даврда Совет давлати «жон бошига қараб» бир текис тақсимлаш чорасини вақтинча амалга оширишга мажбур бўлган эди, деди.

Тақсимлашдаги шундай тартибнинг жорий қилинганлигига сабаб шу эдики, мамлакатда озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат молларига эҳтиёж жуда катта эди. Бу тартибни жорий қилишдан кузатилган мақсад — оммавий очарчиликнинг олдини олиш ва қизил аскарларни ҳамда шаҳар аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан оз миқдорда бўлса ҳам, лекин мунтазам суратда таъминлаб туришдан иборат эди. Аммо бизнинг мамлакатимиз халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш даврига қадам қўйиши биланоқ ана шу муваққат тадбирлардан воз кечилди. Совет давлати тинч қурилиш даврига ўтиш билан ишчи ва хизматчиларга пул билан маош тўлаш усулини изчиллик билан жорий қила бошлади. Меҳнатга қараб тақсимлаш принципи ана шу усулга асос қилиб олинди.

Совет ҳокимиятининг дастлабки даврида ташкил этилган қишлоқ хўжалик коммуналарида, шунингдек давлат корхоналарида бир текис тақсимлаш усули амалга оширилган эди. Бундай тақсимлаш усулининг асоссиз эканлиги тез орада аён бўлиб қолди. Коммуна аъзолари деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантириш учун меҳнат қилишдан манфаатдор эмас эдилар ва кўп ҳолларда мавжуд маҳсулотларни истеъмол қилиш билан чекландилар. Бундай шароитда коммуналарнинг энг жонбоз ташкилотчилари ҳам қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда моддий жиҳатдан манфаатдор бўлиш зарур эканлигини тез орада тушуниб олдилар. Шундан кейин барча коммуналар бирин-кетин қишлоқ хўжалик артеллари ҳолатига ўта бошлади.

Ўша пайтдан буён кўп йиллар ўтди. Бизнинг мамлакатимиз социализм шароитида тўғри тақсимлаш соҳасида бой тажриба тўплади. Меҳнатга қараб тақсимлаш принципи тобора ривожланди ва такомиллаша борди. Эндиликда бутун социалистик лагерь ҳам ана шу принципни қўлланиш тажрибаларидан кенг фойдаланмоқда. Бу принцип изчиллик билан амалга оширилаётган ҳамма жойда социалистик қурилиш янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда.

Афсуски, ана шу буюк принципнинг аҳамиятига етарли баҳо бермаётган кишилар ҳозирда ҳам бор. Улар коммунизмда болаларча «сўллик» касалига мубтало бўлиб, тараққиётнинг социалистик босқичидан коммунизмга сакраб ўтишга уринмоқдалар. Бундай уринишлар ишлаб чиқариш ҳали етарли даражада ривожланмаган ва коммунизмнинг моддий-техника базаси вужудга келтирилмаган бир шароитда моддий неъматларни эҳтиёжга қараб тақсимлашга олиб келади.

Совет Иттифоқининггина эмас, балки барча социалистик мамлакатларнинг ҳам тараққий этган саноати ва қишлоқ хўжалиги кўпроқ миқдорда маҳсулот тайёрлаб бермоқда. Шу сабабли социализм шароитида бир текис тақсимлашга ўрин бўлиши мумкин эмас. Бундан ташқари, бир текис тақсимлаш — социализмнинг душманидир, чунки у ижтимоий ишлаб чиқаришни юксалтиришда ва, бинобарин, умумхалқ фаровонлигини оширишда моддий манфаатдорликка путур етказади.

Пахта тайёрлаш суръатини кескин ошириш учун ҳозирги ғанимат кунлардан самарали фойдаланиб, бутун куч ва воситаларни ишга солайлик!

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Бўстонлиқ районининг колхоз ва совхозларида мўл ҳосил гарови ҳисобланган кузги шудгорлашга зўр эътибор берилмоқда. Шу пайтгача пландаги 6142 гектар ердан 3100 гектари ҳайдалди, кузги шудгорлаш планининг 50 процентдан ошиғроғи бажариб қўйилди. Шудгорлашда фақат гектар кўрсаткичларигагина аҳамият берилмай, унинг сифати ҳам ҳисобга олиб борилмоқда. Ер суперфосфат солиниб, асосий майдонларда 27—28 сантиметр чуқурликда ҳайдалаётир.

14-«Ўгам» совхозининг механизаторлари районда биринчи бўлиб, шудгорлашни тамомладилар. Бу совхозда пландаги 600 гектар ўрнига 631 гектар ер шудгорланиб, план 105,1 процент бажарилди. Совхозининг Турғун Йўлдошев, Сулаймон Бегматов, Эргаш Ҳасанов каби моҳир механизаторлари шудгорлашни барвақт тугаллаш учун курашда, айниқса, зўр ғайрат билан ишладилар.

«Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг механизаторлари ҳам шудгорлашни яқин 3—4 кун ичида тугаллаш учун икки сменада, кеча-кундуз самарали ишламоқдалар. План ҳозир 65 процентдан ошириб қўйилди. Мавжуд 4 та ҳайдов тракторининг ҳаммаси узлуксиз ишлаяпти. Механизаторлардан Нортожи Комилов, Жўра Йўлдошев, Машраб Сулаймонов ўртоқлар ҳар куни 6,5—7 гектардан ерни шудгорлашмоқда.

Райондаги кўпчилик колхоз ва совхозларда кузги шудгорлаш яхши ташкил этилишига қарамай, айрим колхозлар, жумладан, Ленин номли, Жданов номли ва «Қизил ту» колхозлари шудгорлашни бирмунча кечиктириш билан районнинг умумий кўрсаткичига салбий таъсир кўрсатишаяпти. Кузги шудгорлаш плани Ленин номли колхозда эндигина 20 процент, Жданов номли ва «Қизил ту» колхозларида эса 25 процентдан бажарилди.

Бу колхозларда мавжуд тракторлар вақтида ремонт қилинмагани сабабли улардан унумли фойдаланилмаётир. Запас қисмлар етишмайди. Жданов номли колхозда 7 ҳайдов тракторидан 3 таси, Ленин номли колхозда эса 5 та ҳайдов тракторидан 2 таси кўпдан бери тўхтаб ётибди. Шунингдек, бу колхозларда ҳайдалиш олдидан ерга суперфосфат ва маҳаллий ўғит солиш ҳам номигагина ташкил этилган. Ҳайдалаётган ернинг сифатига ҳам етарлича аҳамият берилмаётир.

Кузги шудгорлашдаги бу каби нуқсонларга тезроқ барҳам бериб, белгиланган барча майдонларда шудгорлашни тез ва сифатли қилиб бажаришга эришмоқ зарур.

Ваҳоб ҚОДИРОВ,
Бўстонлиқ район «Коммунизм учун» газетасининг ходими.

Суратда: Сирдарё районидаги Карл Маркс номли колхознинг донгдор теримчилари (чапдан) Ойсара Расулматова, Ўтагул Милтиқбоева, Арча Тошқулова, Турдиқиз Стамқулова ва Шойхан Ўразбоева ўртоқларнинг ҳар бири хирмонга 9 — 10 тоннага етказиб «оқ олтин» тўкди. Дугоналар шу кунларда ҳам нормадан ошириб пахта термоқдалар.

Б. Эрқоров фотоси.

ХИЖОЛАТ

Ҳалима бугун ишдан жуда кеч қайтди. Ҳакима опа қизи Ҳалиманинг ишдан бу қадар кеч қайтишини билар эканми, ҳавотир олмай, қизи келгунча палов дамлаб, самоварга олов ташлаб юборди. Эшикдан шошиб кириб келган Ҳалима ойисининг ишга уринганини кўриб: «Ойижон, овқатни ўзим қилар эдимку, нима қилар эдингиз бемаҳал уриниб» деди ва унинг қўлидан оташкуракни олиб, самоварга бир икки чўғ ташлади.

— Ҳеч қиси йўқ, қизим, сени ишдан кеч қайтар деб, фермадан ваҳлироқ келган эдим, шунинг учун овқатни ўзим тайёрладим, — Ҳакима опа қизининг юзидан, унинг кулиб турган кўзларида қандайдир яширин хижолат борлигини пайқади, ташвишланиб, ундан «қизим, нима бўлди, биров сени хафа қилдими ёки бетобмисан?» деб сўрагиси келди.

Лекин она қизимни хафа қилиб қўймай деган хаёл билан жим қолди.

Ҳакима опа фермага кириб ишлаганда Ҳалима хали ёш эди, энди бўлса вояга етиб, каттакон қиз бўлиб, она қўлидан ишини оладиган бўлиб қолди. Ха ҳозир у колхознинг илғор қизларидан қолишмайди, кейинги кунларда энг илғор теримчилар ҳам унга ҳавас билан қарайдиган бўлиб қолдилар.

Ҳалиманинг ҳар куни эшикдан кириши билан она бағрига эркаланиб ташланишлари қани? Ойиси қўлидан ишини олиб: «ўтиринг, ойижон, ишни мен ўзим қиламан» деб жавоб беришлари қани? Бугун нега ўша хурсандчиликларнинг биронтаси ҳам сезилмайди.

Онанинг юраги тинчимади шекилли, ниҳоят: «қизим, нега хафасан, нега индамайсан?» деб сўради.

Ҳалима ойисини хафа қилгуси келмади, дилидаги бор гапни айтди:

— Ойижон, хижолатдаман, сабаби менинг дугонам Машкура ҳар куни барвақт туриб, хирмонга кўп пахта топширяпти. Мен эса кеч тураман, ундан кеч бораман, ана шунинг учун ҳам бугун дугонам Машкурадан 8 килограмм кам пахта тердим. Мен область комсомол комитетида, ўртоқларим олдида 16 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олганман. Ғалвирни сувдан кўтарганда ўртоқларим олдида қандай жавоб-муомала қиламан ахир? Қаранг, кеча Машкура Баҳодирова 187 килограмм пахта терипти, мен эса 180 килограмм тердим.

Она қизининг юзларига боққанда унинг порлаб турган кўзларидан астойдил хижолат тортаётганини пайқаб олди.

— Нима қилай, қизим, сени бир пас дамини олсин, чарчаган деб эрта уйғотмайман.

— Йўқ, ойижон қизим дам олсин, ўртоқлари олдида юзи ёруғ бўлсин десангиз, мени барвақт ишга уйғотиб юборинг!

— Хўп бўлади, қизим, бугундан кейин мен сени ҳеч ким турмасдан уйғотаман, — деди Ҳакима опа қизининг сўзини икки қилмай.

Ҳалиманинг хижолатли кўнгли тинчимади, барвақт уйғонди. Назарида яхши дам олгандай сезиларди. Дераза пардасини кўтариб, далага боқди. Унинг назарида тонг ёришиб, саҳий қуёш кенг пахтазорга илк нурларини ёйишга ҳозирлик кўраётгандай туюлди. У ўрнидан тез туриб, кенг пахтазор қучоғига ўзини отди. Ҳалима йўлда қадамини тезлатиб борар экан, назарида пахтазорда ўзидан бўлак ҳеч ким кўринмагандай бўлди. Ҳақиқатан ҳам Ҳалима келганида тонг жарчиси—хўрозлар ҳам ҳали ширин уйқуда эди. Ҳалима пахта майдонига келиб, теримга тушиб кетди. Қуёш чиқиб, дугонаси Машкура келганида, Ҳалима хирмонга 30 килограмм пахта тўккан эди. Унинг хижолати тарқалгандай туюларди.

Оржоникидзе районидаги Киров номли колхознинг илғор теримчиси Ҳалима Намозова дугоналари билан мусобақалашиб, астойдил ғайрат билан меҳнат қилаяпти. Ҳалима ҳозир хижолатда эмас, балки қизғин меҳнат қучоғидадир.

К. ОРТИҚОВ,
колхоз комсомол ташкилотининг секретари.

Мирзахол 15 тонна пахта терди

Эгатда пахтага лиммо-лим тўлдирилган қанор ётарди.

— Норматовники, — деди бригадир Н. Эшов, — мана, устига ҳам исми ёзиб қўйилган. Ана ўзи, дўппилик йигит, Мирзахол ўша бўлади. Йигитларнинг йигити, — деб таърифлаб кетди. У,— ўтган йили 15,5 тонна пахта териб, мукофотга телевизор олган эди. Бу йил ҳам роса ғайрат қилаяпти. Ҳар беш кунликда меҳнатига 550—600 сўмдан пул олади.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг моҳир теримчиси Мирзахол Норматов ҳозирғача 15 тоннадан ортиқ пахта терди. У пахта тераётган бригадада йиғим-терим ишлари намунали ташкил этилган. Ҳар бир теримчи этак ва қанорлар билан таъминланган. Қанорларга эгаларининг фамилияси ёзилган. Биронта ҳам теримчи терган пахтасини хирмонга кўтариб чиқмайди. Бунинг учун ажратилган махсус икки арава терилган пахталарни ташиб, яна қанорларни олиб бориб қўяди.

Бригаданинг С. Фозилова, Р. Саидова, М. Турғунова, Х. Тоҳирова, Р. Тўраева сингари чеварлари ҳам кунига 80—90 килограммдан пахта термоқдалар. Бригада ҳар гектардан 35 центнердан ҳосил олиш учун курашаётир.

С. НОРМАТОВ.

КЎПМИНГ КИЛОГРАММЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхозда пахта йиғим-терими кун сайин кучаймоқда. Кўпминг килограммчи теримчиларнинг баракали меҳнати ҳаммани қувонтиради. Чевар теримчилардан М. Ҳолиқова, Б. Қодирова, М. Маматқуловалар ҳар куни 70 — 80 килограммдан «оқ олтин» термоқдалар.

Шу райондаги Куйбишев номли, Ленин номли колхозларнинг илғор бригадаларида ҳам иш қизғин. Колхоз аъзолари ўз устларига олган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун тинмай меҳнат қилмоқдалар. Ёшу-қари ҳамманинг фикри-зикри «оқ олтин»ни нобуд қилмай йиғиб-териб олишда. Кексалардан Ўроз опа, Исоқ ота, Яхшигул холалар ҳам кунига 40—50 килограммдан пахта териб, шарафли ишга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Шунингдек, Сталин номли колхозда ҳам меҳнатсевар теримчилар оз эмас. Ҳозиргача 8 тонна пахта терган Анор Хўжаназаровадан ҳамма мамнун.

Ленин номли колхоз механик-ҳайдовчиси Зокир Аҳмедов зўр шижоат кўрсатмоқда. У ўзининг «ХВС-1,2» маркали машинасида 200 тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилган. Унинг мусобақадоши Турсуной Қуролова ҳам юксак кўрсаткичларга эришяпти. Қуролова ҳозиргача хирмонга 80 тонна пахта тўкиб, эл ҳурматига сазовор бўлди.

А. САРИБОЕВА,
Т. МИРЗААҲМЕДОВ,
Х. АҲМЕДОВ,
Н. ЭРГАШЕВ.

ФУРСАТ ҒАНИМАТ!

(ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР)

Пахта далаларида йиғим-терим қизғин давом этмоқда. Тани-жони соғ, юрагида ўти бор ҳар бир киши етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини сўнгги граммаларигача териб, давлатга топшириш ишига ўз ҳиссасини қўшиш учун курашаётир.

Мана, қўлимизда Пискент районидан келган хатлар. Хат авторлари **Қ. Норинбоев, О. Эшонқулов, А. Ғозихонов, Т. Шералиев** ўртоқларнинг ёзишига қараганда, «Пискент» совхозининг илғор бўлимлари ва Жданов номли ҳамда бошқа колхозларда терим суръати кучаймоқда.

«Кеч кириб, қуёш эндигина ётоғига йўл олганда илғор теримчиларнинг бугунги иш натижаларини билиш мақсадида «Пискент» совхозининг 2-бўлимидаги Абдуғани Каримов бригадасига йўл олдик. Бригадир энг чевар теримчиларнинг номини айтди. Ҳаммадан кўп пахтани Ойниса Пўлатова терипти. Балли, сенга Ойниса!» — деб ёзипти **А. Ғозихонов.**

«Ғайратингизга балли, механик-ҳайдовчилар», «Ваъдага вафо қилиш—марднинг иши» сарлавҳали хатларга газетхонлардан **Ж. Шаропов, Р. Пирназаровлар** имзо чекишган. Хабарларнинг мазмуни билан танишамиз: Бўка районидаги Ильич номли колхознинг ўртоқ Холиқберди Эгамбердиев бошлиқ трактор-далачилик бригадаси катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Холиқбердининг ўзи уста механик-ҳайдовчи. У «ХВС-1,2» машинасида ҳозиргача 200 тонна пахта терди.

Райондаги Мичурин номли колхоз пахтакорлари планни бажариб, мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар. Колхознинг Халил Бўронов, М. Арслонов, Ч. Бозоров ўртоқлар бошлиқ бригадаларида иш, айниқса, қизгин.

Бекобод районидаги Навоий номли колхоздан **Х. Холмирзаев, Б. Норжигитов,** 2-«Далварзин» совхозидан **Т. Қодиров,** 1-«Боёвут» совхозидан **Ф. Тўрақулов,** Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхоздан **Н. Мадаминов,** 2-«Боёвут» совхозидан **Х. Зикриллаев,** Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинизм» колхозидан **М. Тайгароев,** Ўрта Чирчиқ районидан **М. Абдирасулов,** Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхозидан **С. Мирзалиев,** Бўка районидаги Охунбобоев номли колхоздан **Ш. Миразимов** ўртоқлар ёзиб юборган хатларда ҳам ғанимат фурсатнинг қадрига етиб, кундан-кунга маррага яқинлашаётган пахтакорларнинг номи ҳурмат билан тилга олинади.

«Теримда ўртоқ Аҳмад Шопўлатов бошлиқ бригада олдинда бормоқда», — деб ёзади Янгийўлдаги «XIX партсъезд» колхозидан хабар қилган **С. Зокиров, Ғ. Қўзиев** ўртоқлар. Уларнинг айтишига қараганда, бригаданинг кўпминг килограммчи теримчиларидан Х. Умарова, М. Ҳайитбоева, М. Эгамбердиева, Р. Иноғомова ўртоқлар шу кунларда 70 — 80 килограммдан пахта тераётирлар.

Редакцияга келаётган хатларнинг баъзи бирлари ёрдамчиларнинг ишига бағишланган. Масалан, **Г. Ф. Хотинский** Ленин район меҳнаткашларининг Сирдарё район пахтакорларига бераётган ёрдамини маълум қилган.

Лекин шундайлар ҳам борки, улар пахтакорларга ёрдам беришдан кўра, кўпроқ ўз ҳузур-ҳаловатларини ўйлайдилар. Газетхон **Х. Халилов** «Мирзачўльсовхозстрой» тресты ходимларидан 6—7 киши далага чиқиб, атиги 17 — 20 килограммдан пахта термоқдалар. Бўстонлиқ районидаги болалар санаторийсидан келиб, Гулистон районидаги Ленин номли колхозда пахта тераётган ҳашарчилар ҳам ҳамон ўзларини санаторийда деб ҳис қиляптилар. Мишкина, Царькова, Новосельский ўртоқларнинг 16—20 килограммдан пахта териши дангасаликдан бошқа нарса эмас, деб ёзган.

Газетхонлар сабзавотчиларнинг иши тўғрисида ҳам ёзиб турибдилар. **Ш. Қамариддиновнинг** ёзишича, Калинин районидаги Карл Маркс номли, Охунбобоев номли колхозларда шудгорлаш қизғин бораяпти. «Ленинизм» колхозида ҳозиргача 210 гектар ер шудгор қилинди. Тракторчилардан ака-ука Исроил ва Исмоил Тўлагановлар кунига 5 — 6 гектар ерни шудгор қилмоқдалар.

Булардан колхозчилар миннатдор

Шу долзарб кунларни ғанимат ҳисоблаган ёшу-қари — барча республикамиз фахри — «оқ олтин»ни йиғиб-териб олиш ҳаракатида. Агар якшанба кунлари пахтакор колхоз, совхоз далаларига чиқсангиз борми, кунлик пахта териш нормасини бир неча бор ошириб бажараётган ёрдамчиларни кўриб завқланасиз.

Кечаги якшанбалик айниқса серунум бўлди. Жумладан, Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникуми студентлари Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози аъзоларига кўмаклашдилар. Улар пахтаси бир неча бор териб олинган карталардан терган бўлсалар ҳам, ҳарбир студент хирмонга 40 — 50 килограммдан пахта топширди. Бу студентлар мавсум бошидан бери ҳар якшанба ва ўқишдан ташқари вақтда шу колхозга кўмаклашади. Улар терган пахта 100 тоннага етиб қолди.

Шу куни Тошкент фармацевтика институтининг студентлари ҳам Янгийўл районидаги Сталин номли колхозга ёрдамга чиқдилар. Улар колхознинг Садди Қорабоев бошлиқ бригадасида пахта тердилар. Бригада планини тўлдирай деб қолган экан. Бу эса студентларни хурсанд қилиб юборди. Уларнинг ҳар бири кечгача 50 — 60 килограммдан пахта териб, бригада планини бажаришга муносиб ҳисса қўшдилар.

Н. КАРИМЖОНОВ,
З. НУРМАТОВ.

* * *

Шу кунларда пойтахт меҳнаткашларини сабзавот билан таъминлайдиган колхозлар аъзоларининг ҳам қўли-қўлига тегмайди. Картошка, сабзи, пиёз сингари маҳсулотлар жуда кўп қўл меҳнатини талаб қилади. Бу ишда ҳам ёшлар ўз ҳиссаларини қўшаётирлар. Жумладан, Калинин районидаги 35-мактаб ўқувчилари дам олиш кунлари ва дарсдан сўнг мактабни ўз оталигига олган «Октябрь» колхозига чиқиб, сабзавот йиғиб-теришда кўмаклашадилар. Ўтган якшанба куни мактабнинг 5 — 6-синф ўқувчилари 2 тонна хосил йиғиштирдилар. Ғ. Тўлаганов, Б. Ғаффоров, Ғ. Собиров, С. Муҳторова, О. Убаева сингари 5 — 6-синф ўқувчилари 150—200 килограммга етказиб сабзавот йиғиб бердилар.

М. МИРЗААҲМЕДОВ.

Марксизм-ленинизмнинг душманлари меҳнатга қараб тақсимлаш принципининг бурдини кетказмоқчи бўлиб, одатда бу принцип жамият аъзолари ўртасидаги тенгсизликни ифода этади, деб даъво қиладилар. Аммо марксистлар социализм шароитида тенглик деган сўзни индивидуал тенглик (истеъмолдаги тенглик) эмас, балки ижтимоий тенглик маъносида тушуниб келдилар.

Социализм шароитида ижтимоий тенглик: а) ҳар бир меҳнаткашнинг ишлаб чиқариш воситаларига эгалик қилишда тенг ҳуқуқли бўлишини; б) барча меҳнаткашларнинг эксплуатациядан тенг озод бўлишларини; в) ишлаб чиқариш воситаларига хусусий мулкчиликнинг ҳамма учун баббаравар бекор қилинишини; г) қобилиятига яраша меҳнат қилиш ва меҳнатига қараб истеъмол буюмлари олиш юзасидан бир хил ҳуқуқ ва бир хил мажбуриятларга эга бўлишини кўзда тутади.

Социализм шароитида ижтимоий тенглик омманинг ижодий ғайратини оширади ва уни коммунистик жамият қуришдан иборат порлоқ мақсадга тезроқ эришишга чорлайди.

III

Тақсимлаш ишлаб чиқариш усулига боғлиқ бўлгани ҳолда, ана шу усулга нисбатан пассив ҳолатда бўлмайди. Тақсимлаш ишлаб чиқариш характерига мос келган тақдирда ишлаб чиқариш тараққиётини тезлаштиради ва ишлаб чиқариш характерига мос келмаган тақдирда эса унинг тараққиётини сусайтириб юборади. Марксизм-ленинизмнинг асосчилари социалистик жамиятда вужудга келтириладиган моддий неъматларнинг ҳаммасини тақсимлаб юбориш мумкин эмас, жами ижтимоий маҳсулотнинг бир қисми сарф қилинган ишлаб чиқариш воситаларининг ўрнини қоплаш учун, яна бир қисми ишлаб чиқаришни кенгайтириш ҳамда резерв ва страхование фондларини вужудга келтириш учун сарф қилиниши лозим, деб кўрсатдилар. Социалистик жамият жами ижтимоий маҳсулотнинг қолган қисмини ўзининг барча аъзолари ўртасида уларнинг меҳнатига қараб тақсим қила олади.

Бизнинг мамлакатимизда социалистик қурилиш тажрибаси марксизм-ленинизм классикларининг башорат қилиб айтган ана шу сўзлари тамомила тўғри эканлигини исбот қилди. СССРда миллий даромаднинг тахминан тўртдан уч қисми ҳар йили меҳнаткашлар ўртасида улар сарф қилган меҳнатнинг миқдори ва сифатига қараб тақсимланади ва ана шу миллий даромаднинг тўртдан бир қисми эса ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун сарф қилинади. Бунинг натижасида совет халқи қисқа вақт ичида ўз фаровонлигини кўп даража оширибгина қолмай, балки жуда яхши социалистик индустрияни вужудга келтириш ва қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш имкониятига ҳам эга бўлди.

Коммунизмнинг моддий-техника базасини тезликда вужудга келтириш манфаатлари давлатимизнинг бундан буён ҳам ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун тобора кўпроқ маблағ ажратишини талаб этади. Вазифа — аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасида жуда қисқа вақт ичида Америка Қўшма Штатларига етиб олиш ва ундан ўзиб кетишдан иборат. Миллий даромадни тақсимлашнинг социалистик принципи бу вазифани тезликда ҳал этишга жуда катта ёрдам беради.

Аммо партия бу принципни бутун чоралар билан мустаҳкамлаб боргани ҳолда, келгусида истеъмол буюмларини эҳтиёжга қараб тақсимлаш усулига аста-секин ўтилажагини ҳам назарда тутади. Шу мақсадда саноат ва озиқ-овқат маҳсулотлари мўл-кўллиги вужудга келтирилмоқда, уй-жой ва маданий қурилиш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Партиянинг омманинг маданий-техника савиясини ошириш соҳасидаги бутун фаолияти шу мақсадга хизмат қилади. Ишлаб чиқаришни тобора кенгайтириш йўлида олиб борилаётган кураш ҳам шу мақсадни кўзда тутади.

Коммунизм совет кишиларининг ҳаётига сингиб бормоқда. Моддий неъматларни эҳтиёжга қараб тақсимлаш принципи эндиликда халқимизнинг маданий, маънавий ҳаётида тобора кенг ўрин оляпти. Ҳозирги вақтда бизда аҳолига кўрсатилаётган хизматнинг анчагина қисми бепул тақсимланмоқда. Бизда маориф ва соғлиқни сақлаш соҳасида бепул хизмат кўрсатилаётир. Давлатимиз пенсия бериш, стипендия тўлаш, кўп болали оналарга нафақа бериш, мактаб ва касалхона бинолари, болалар боқчалари, яслилар, интернат, клуб, кутубхоналар ва бошқа маданий муассасалар қуриш ҳамда уларнинг эҳтиёжларини таъминлаш учун кўп маблағ сарф қилмоқда. Н. С. Хрушчев айтганидек, меҳнаткашларнинг фаровонлигини оширишнинг ҳақиқатан ҳам коммунистик йўли ана шундай.

Асосан, бепул ва эҳтиёжига қараб тақсимланаётган ижтимоий истеъмол фонди меҳнатга қараб тақсимланадиган индивидуал истеъмол фондига нисбатан тезроқ ўсмоқда. КПСС XXI съезди ўз қарорида таъкидлаб ўтганидек, ижтимоий фонднинг ҳиссаси тўхтовсиз ортаборади. Бу эса тақсимлашнинг коммунистик принципига аста-секин ўтиш учун муҳим шарт-шароит вужудга келтиради. Аммо меҳнатга қараб тақсимлашнинг социалистик принципи тақсимлашнинг асосий ва ҳал қилувчи принципи бўлиб келди ва яқин йиллар ичида ҳам шундай принцип бўлиб қолади.

IV

Социалистик ишлаб чиқариш усули доим ўзгара боради. Шунга биноан, тақсимлаш формаси ҳам ўзгара бориши керак. Коммунизмнинг моддий-техника базаси тезроқ вужудга келтирила борган сари ва шу асосда ишлаб чиқариладиган маҳсулот миқдори орта борган сари бу процесс ҳам тез содир бўлади.

КПСС XX ва XXI съездларининг қарорларига мувофиқ, кейинги йилларда иш ҳақини тартибга солиш соҳасида катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Ишчилар ва хизматчиларнинг турли категориялари меҳнатига ҳақ тўлашдаги жуда катта тафовут тугатиляпти, кам ҳақ оладиган ходимларнинг иш ҳақи оширилмоқда, иш ҳақининг умумий фонди сақлаб қолинган ҳолда, иш куни қисқартирилаётир.

Омманинг маданий-техника савияси мавж уриб ўсаётганлиги малакага қараб меҳнатга ҳақ тўлашдаги тафовутларни камайтира бориш учун шарт-шароит вужудга келтиради. Техниканинг ривожланиши ва жумладан, автоматиканинг жорий қилинаётганлиги ишчиларнинг малакасини оширишни ва уларни аста-секин инженер-техник ходимлар даражасига кўтаришни талаб қилади. Механизациялаш ва техника хавфсизлигини яхшилаш натижасида меҳнатнинг енгиллаштирилиши меҳнат шароитидаги фарқларни камайтиради. Саноат тармоқларининг планли суратда ривожлантирилаётганлиги ишлаб чиқаришнинг характерига ва корхонанинг жойига қараб меҳнат ҳақи тўлашдаги тафовутларни анча камайтириш имконини беради.

Хуллас, социалистик ишлаб чиқаришнинг ривожланиши ва такомиллашиб бориши меҳнатга ҳақ тўлашдаги тафовутни тобора камайтиришга олиб келади. Шу билан бирга ишлаб чиқариш процессида қатнашувчи кишининг ўз жамиятига мумкин қадар кўпроқ маҳсулот тайёрлаб бериш ва шу тариқа ўз фаровонлигини янада кўпроқ ошириш йўлидаги ғайрат-ташаббуси ҳам кучая боради. Мамлакатимизда худди шу негизда коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари ҳаракати қизиб кетди.

Колхозларда бўлинмас фондлар ва ижтимоий фондларнинг тез ўсиб бораётганлиги — колхоз даромадларини тақсимлаш системасини янада такомиллаштириш учун муҳим омилдир. Колхозларнинг кўпчилиги кам даромад олган пайтда колхозчиларнинг бутун фикр-зикри аввало, мумкин қадар кўпроқ даромад олишга қаратилган эди. Эндиликда аҳвол ўзгарди. Ҳозирги пайтда асосий вазифа — бўлинмас фондларни ва бошқа ижтимоий фондларни кўпайтиришдан ва бу билан жамоат хўжалигини янада зўр бериб юксалтириш ҳамда шахсий эҳтиёжларни ижтимоий манбалардан яхшироқ қондириш учун шарт-шароит вужудга келтиришдан иборат. Кўп колхозчиларнинг томорқа участкаларидан воз кечганликлари ва шахсий хўжаликларида бўлган сигирларни ўз колхозларига сотганликлари, меҳнат кунларига қараб олган маҳсулотларини колхознинг ёрдамчи корхоналарида қайта ишлаш учун топшираётганликлари табиий бир ҳол бўлиб қолди.

Кўпгина колхозларнинг қишлоқ хўжалик йили охирида колхозчиларнинг меҳнатига натура ҳақи тўлашдан ҳар ойда пул билан ҳақ тўлашга ўтаётганликлари ҳам муҳим бир тадбирдир. Кўп колхозчилар авваллари колхоздан ва ўзларининг томорқа участкаларидан натура билангина даромад олиб келган бўлсалар, пул билан ҳақ тўлаш усулига ўтилганида улар ўз эҳтиёжларини қондириш учун зарур бўлган нарсаларни сотиб олишлари мумкин.

Халқ хўжалигини ривожлантириш етти йиллик планида ишчилар, хизматчилар ва колхозчиларнинг реал даромадларини 40 процент ошириш кўзда тутилади. Давлатнинг меҳнаткашларга ижтимоий хизмат кўрсатиш учун қиладиган харажатлари 1965 йилда тахминан 360 миллиард сўмни ташкил этади ёки бир ярим баравардан зиёд ортади. Бу эса совет кишиларининг доим ўсиб бораётган эҳтиёжларини энг кўп даражада қондириш палласига жуда яқинлашиб қолганликларидан далолат беради. Ана шу марра қўлга олиниши билан эҳтиёжга қараб коммунистик тақсимлашга ўтиш даври бошланади.

Аммо, кураш олиб бормай туриб, зўр ғайрат билан меҳнат қилмай туриб, ана шу жаҳоншумул-тарихий мақсадга эришиш мумкин, деб ўйлаш нотўғри бўлур эди. Капитализмнинг айрим қолоқ кишилар онгидаги текинхўрлик, тамаъгирлик каби, жамиятга камроқ маҳсулот бериб, ундан кўпроқ нарсани юлқиб олиш каби сарқитларни тамомила йўқ қилмоқ учун ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни ғоят кучайтириш талаб этилади. Ана шундай иллатларга мубтало бўлган кишилар эндиликда жуда кам. Коммунизмга ўтиш манфаатлари совет жамиятининг ҳар бир аъзосидан халқимиз рўёбга чиқариш учун курашаётган буюк ишга муносиб ҳисса қўшишни талаб этади.

Мамлакатимизда коммунистик қурилиш кенг авж олдириб юборилган ҳозирги даврда янгидан-янги буюк ғалабалар қўлга киритилмоқда. Омманинг меҳнат ғайрати ва онги кун сайин эмас, балки соат сайин ўсиб бормоқда. Бутун дунё меҳнаткашлари Совет юртида коммунизм гуллари барқ уриб очилаётганлигини кўриб турибдилар. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида муваффақиятли суратда коммунизм қурмоқда ва тарихан жуда қисқа вақт ичида коммунизмни, шубҳасиз, барпо қилади.

Г. ОБЪЕДКОВ.

Халқаро аҳвол

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ХАЛҚЛАРИГА ЭНГ ЯХШИ ИСТАКЛАР

КОНАКРИ, 9 ноябрь. (ТАСС). Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллиги муносабати билан Конакри радиоси (Гвинея) Совет ҳокимияти йиллари мобайнида СССР эришган муваффақиятларга бағишлаб махсус эшиттириш берди.

Рус халқи, дейилади эшиттиришда, эксплуатация қилинган халқлар ўз гарданларидан кишанларни улоқтириб ташлаб, ҳокимиятни ўз қўлларига олиб, жамият тараққиётини ўзлари йўлга қўя олишларини бутун дунёга кўрсатди.

Гвинея халқи Октябрь революциясининг 43 йиллиги кунида Совет Иттифоқи халқларига самимий табриклар ҳамда энг яхши истаклар йўллаб, ўз озодлиги учун курашаётган Африка халқларига хайриҳоҳлик учун миннатдорчилик изҳор қилади. Африкадаги мустақил мамлакатларнинг халқлари, СССР халқлари ҳамда дунёдаги барча халқлар инсониятнинг умумий фаровонлик учун дўст бўлиб тинчликда яшашдан иборат азалий орзусини биргаликда руёбга чиқарадилар.

Конакри радиоси Москвада Қизил майдонда ўтказилган парад ҳақидаги ва СССР Мудофаа министри Р. Я. Малиновскийнинг нутқи ҳақидаги хабарни ҳам эшиттириб, бунда Совет Иттифоқи ҳеч кимга ҳужум қилмоқчи бўлгани йўқ ва ҳужум қилмоқчи эмас, деган сўзларни алоҳида уқтириб ўтган.

КОММУНИСТЛАРНИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

РИМ, 9 ноябрь. (ТАСС). Муниципал сайловларда Италия Коммунистик партияси катта ғалаба қозонди, деди Италия Коммунистик партиясининг бош секретари П. Тольятти «Унита» газетаси учун берган баёнотида. Коммунистлар учун берилган овозларнинг сони 100 мингдан кўп, яъни 1,5 процентга ошди. Бу миқдор, деб уқтириб ўтди Тольятти, «бошқа ҳамма йирик партиялар билан таққослаганда процент жиҳатидан овозлар сонининг энг кўп даражада ошишидир».

Тольятти таъкидлаб ўтдики, коммунистларнинг муваффақияти ва ҳукмрон христиан-демократик партиянинг қарийб бир миллион овоздан маҳрум бўлиши демократик ва антифашист кучлар олға томон жуда катта қадам қўйганликларини билдиради.

ЯПОНИЯДА САЙЛОВ ҚОНУНИНИНГ ЯЛПИ БУЗИЛИШИ

ТОКИО, 9 ноябрь. (ТАСС). Японияда ўтказилаётган сайлов кампанияси давомида сайловлар ҳақидаги қонунни бузганликлари учун полиция 160 дан кўпроқ кишини қамоққа олган ва 6 мингга яқин киши огоҳлантирилган. Қамоққа олинганларга сотиб олиш, «меҳмон қилиш», пул маблағларидан «нотўғри фойдаланиш» сингари айблар қўйилган.

Хабар қилинадики, қамоққа олинган ва огоҳлантирилган кишиларнинг кўпчилиги ҳукмрон либерал-демократик партиянинг номзодлари билан алоқадор бўлган. Илгари хабар қилинганидек, бу партия сайлов кампаниясини ўтказиш учун саноат-молия доираларидан 3 миллиард иенага яқин маблағ олган эди.

НАВБАТДАГИ МУВАФФАҚИЯТСИЗЛИК

НЬЮ-ЙОРК, 9 ноябрь. (ТАСС). Юнайтед пресс интернейшнл агентлиги мухбирининг Канаверал бурунидан хабар қилишича, бугун Қўшма Штатлар «Блю-Скаут» ракетасини учиришга яна уриниб кўрган. Бу ракета 24.500 миля баландликка бориб етиши керак эди. Ҳарбий ҳаво кучларининг тўрт босқичли бу ракетасида 29,4 қадоқ оғирликдаги фойдали юк (радиацияни ўлчайдиган асбоблар) бор эди. Ракета 10 соатдан кўпроқ парвоз қилиши керак эди.

Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбирининг кўрсатиб ўтишича, ракетани учириш муваффақиятли чиқмаган. Ҳаво кучлари «дастлабки телеметрик маълумотларга қараганда, иккинчи босқичнинг барвақт куйиб битганлиги, учирилган ракетанинг умумий ҳаракатини бузган ва бутун система синов полигонидан тахминан 250 миля узоқликда Атлантик океанига йиқилиб тушганлигини» хабар қилган.

Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбирининг Вашингтондан хабар қилишича, бугун «Литл-Жо» типидаги кучли ракетани космосга учириш ҳам муваффақиятсизликка учраган.

Нью-Йоркда дўстлик митинги

НЬЮ-ЙОРК, 9 ноябрь. ТАСС мухбири В. Богачев хабар беради: Кеча нью-йоркликлардан 2 мингга яқин киши шаҳарнинг энг катта — Карнеги-Холл залида тўпланди. Бу ерда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллигига ва СССР билан АҚШ ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганлигининг 27 йиллигига бағишланган митинг бўлди.

Биз совет халқига Ойнинг кейинги вақтларгача инсониятга кўринмаган томонини кўрсатганлиги учунгина эмас, балки тинчлик учун, янги жаҳон урушининг олдини олиш учун тинмай курашаётганлиги учун ҳам миннатдорчилик билдиришимиз лозим, деди, шу митингда «Нью-Уорлд ревью» журналининг редактори Жессика Смит хоним. Ўтган йили, деб давом қилди сўзида у, Н. С. Хрущевнинг Қўшма Штатларга қилган визити бутун инсониятда халқлар ўртасида мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун умид туғдирди. «У-2» самолётининг учиши ва бошқа воқеалар туфайли ана шу умидларга жиддий зарба берилди.

Совет Иттифоқи, деди Америка ёзувчиси Шерли Грехэм-Дюбуа хоним, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ўзининг мустамлакачиликка қарши тарихий Декларациясини тақдим қилди. Совет декларацияси мустамлакачилик учун айтилган марсия сингари янграмоқда. Эндиликда мустамлакачиликнинг тарафдори бўлиб чиқишга ким ботина олади? Қора, жигарранг ёки сариқ танли халқлар фақат қуллар бўлишлари мумкин деб айтишга ким ботина олади? Шубҳасиз, бу соҳада чап беришлар бўлади. Африка, Осиё территорияларини, Кариб денгизи ва Тинч океандаги оролларни босиб олиш мақсадида чегараларни кенгайтириш йўлида жон-жаҳди билан уриниш ҳоллари бўлмаслиги мумкин эмас. Зотан Декларация бутун ер юзига эшитилган экан, мустамлакачиликнинг тугатилишига кўп вақт қолмади.

Африкага мансуб бўлган хотин-қизлар ўз миннатдорчиликларини изҳор қиладилар, деб сўзида давом қилди Грехэм-Дюбуа. Мазлум меҳнаткаш халқим номидан, ҳамма толесиз ва камбағаллар номидан мен Улуғ Октябрь революциясининг ана шу 43 йиллиги кунида Африкадаги барча халқлар номидан, болалар ва хотин-қизлар номидан раҳмат! раҳмат! раҳмат, деб айтаман. Сизларга миннатдорчилик билдираман! Тинчлик ва дўстлик! Дўстлик ва тинчлик!

Пойафзал саноати ишчилари бирлашган касаба союзининг раҳбари Жек Шпигель Совет Иттифоқида бўлганлиги ҳақидаги ўз таассуротларини сўзлаб берди. Биз бу сафардан совет халқи тинчликни истаганлигига чуқур ишонганимиз ҳолда қайтиб келдик. СССРда биринчи бўлиб ўрганган русча сўзларимиз «тинчлик ва дўстлик» сўзлари бўлди.

Шпигель совет ва америка касаба союзлари ўртасида бир-бирларига делегациялар юборишни кенгайтиришни даъват этди.

Сўнгра сўзга чиққан руҳоний Стифен Фричмен бундай деди: Давлат департаментимиз ва Пентагоннинг матбуотимиз томонидан қўллаб-қувватланаётган сиёсатини давом эттириш кечириб бўлмайдиган ақлсизлик бўлар эди. Бу сиёсат биз ядро урушида ютиб чиқаоламиз, деб мўлжалламоқда. Тинчлик океани орқали ақл-идрок ва дўстликнинг янги кўприкларини барпо этиш пайти келди.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ СИЁСИЙ КОМИТЕТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 9 ноябрь. (ТАСС). Сиёсий комитетда қуролсизланиш ҳақидаги масала юзасидан олиб борилган умумий мунозара кеча тамом бўлди. Деярлик уч ҳафта давом этган мунозарада 64 мамлакатнинг делегати қатнашди. Ливан ва Кипр вакиллари энг кейинда сўзга чиқдилар.

Ливан делегати Фауд Аммун ана шу масала юзасидан резолюцияларнинг янги лойиҳалари тайёрланаётганлиги муносабати билан турли делегациялар ўртасидаги алоқаларнинг натижалари маълум бўлмагунча Сиёсий комитетнинг қуролсизланиш ҳақидаги масалани қараб чиқишни вақтинча тўхтатиб туришни таклиф қилди. Аммун яна шуни ҳам айтдики, ядро қуроли синовларини тўхтатиш, бундай қуролнинг янада кенг миқёсда ёйилиб кетишига хотима бериш ҳамда космик фазодан тинч мақсадларда фойдаланиш ҳақида битимлар тузиш кечиктириб бўлмайдиган масала бўлиб, бундай битимлар ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳақидаги шартнома ишлаб чиқилишидан олдин тузилиши мумкин. Ливан делегати Африкада, шунингдек Камбоджа ва Лаосда атом қуролидан холи бўлган зоналар вужудга келтириш ҳақидаги таклифни қўллаб-қувватлади.

Кипр вакили қуролсизланиш юзасидан олиб бориладиган таклифларни тезроқ яна бошлаб юборишга даъват этди ҳамда ёппасига ва батамом қуролсизланиш амалга оширилишидан олдин халқаро полиция кучларини ташкил қилишни ёқлаб чиқди.

Комитет шу яқин кунларда қуролсизланиш масаласи ҳақидаги резолюция лойиҳаларини муҳокама қилишга киришади.

Эйзенхауэрнинг Кеннедига табрик телеграммаси

ВАШИНГТОН, 9 ноябрь. (ТАСС). Президент Эйзенхауэр Кеннедига қуйидаги табрик телеграммасини юборди: «Сиз сайловларда ҳозиргина қозонган ғалабангиз муносабати билан Сизга ўз табрикларимни йўллайман».

• • •

Жон Фитцжеральд Кеннеди 1917 йилда миллионер оиласида туғилган. Унинг отаси Жозеф Кеннеди Рузвельт ҳукуматида бир қанча муҳим лавозимларни эгаллаб турган ва АҚШнинг Англиядаги элчиси бўлган эди.

Ж. Ф. Кеннеди Гарвард университетини тамомлади. У, 1941 йилнинг куз фаслидан тортиб 1945 йилнинг баҳоригача ҳарбий денгиз флотида хизмат қилди.

Урушдан кейин журналист бўлиб ишлади. 1946 йилда АҚШ конгресси вакиллар палатасига Массачусетс штатидан сайланди, 1952 йилда АҚШ сенатига сайланди, 1958 йилда эса бу сенатга қайтадан сайланди.

Ж. Ф. Кеннеди 1961 йил 20 январда АҚШ президенти лавозимини эгаллайди.

АНГЛИЯ МУСТАМЛАКАСИДА ҒАЛАЁНЛАР

РИМ, 9 ноябрь. (ТАСС). «Паэзе сера» газетасининг хабар қилишича, Англия мустамлакалар министрлиги хусусий шахсларнинг Маскатга (Англиянинг Арабистон ярим оролидаги протекторати. — Редакция изоҳи) киришларини номаълум муддатга тақиқлаган.

Маълум бўлишича, шу протекторатда Англияга қарши юз берган хуружлар натижасида ана шундай чора кўрилган. Лондонда маълум бўлишича, шайх Усмон бошчилигидаги қуролли группа Шимолий Маскатнинг тоғлик жойларини ишғол қилган ва баъзи зоналарни контроль қилиб турибди.

ШАРҚИЙ ПОКИСТОНДА ДОВУЛ 12 МИНГ КИШИНИ ҲАЛОК ҚИЛДИ

ЛОНДОН, 9 ноябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Карачидан хабар беради: сўнгги расмий маълумотларга қараганда, яқинда Читтагонгда (Шарқий Покистон) юз берган довуллар натижасида 12 минг киши ҳалок бўлган.

Никсон мағлубиятга учраганлигини тан олди

НЬЮ-ЙОРК, 9 ноябрь. (ТАСС). Телеграф агентликларининг Лос-Анжелосдан (ҳозирги вақтда Никсон шу ерда турибди) берган хабарларига қараганда, Никсон Москва вақти билан соат 11 дан 20 минут ўтганда матбуот учун баёнот бериб, бу баёнотда президент сайловларида мағлубиятга учраганлигини ҳақиқатда тан олган.

Даври ўтиб кетган сиёсат қораланди

Американлик сайловчи ўзгариш бўлишини ёқлаб овоз берди. У, ҳукумат тепасидаги шахсларнигина эмас, балки сиёсатнинг ўзини ҳам ўзгартиришни ёқлаб овоз берди. Қўшма Штатларда ўтказилган президент сайловларида овоз беришнинг дастлабки, ҳали тўла бўлмаган натижаларини таҳлил этишдан келиб чиқадиган асосий хулоса ана шундай.

Американлик сайловчи ҳозирги ҳукуматга ва Эйзенхауэр командасининг энг актив аъзоларидан вице-президент Ричард Никсонга ва Америка ташқи сиёсатининг жарчиси Генри Кэбот Лоджга ишонч билдиришдан воз кечди. Лодж кейинги вақтларгача АҚШнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги асосий вакили бўлиб келган эди.

Президент Эйзенхауэрнинг ўзи сайлов олди кампаниясининг сўнгги босқичига актив аралашиб, Вашингтон сиёсатининг ҳозирги йўлини давом эттириш мажбуриятини ўз зиммасига олувчи кишиларни ёқлаб овоз беришга даъват этган эди. Бу ҳол ана шу сиёсат Америка жамоатчилик фикри ҳукмига топширилганлигини таъкидлади. Овоз бериш натижалари оддий американликларнинг бу йўлга қандай муносабатда бўлаётганлигига ҳеч қандай шубҳа қолдирмайди.

Сайлов олди кампаниясидаги кўп нишоналар американлик сайловчининг ўз мамлакати аҳволидан жиддий ташвишланганлигини кўрсатди. Ҳозирги Вашингтон ҳукмдорларининг авантюристликдан иборат ташқи сиёсати ва реакцион ички сиёсати натижасида мамлакат шундай оғир аҳволга тушиб қолган эди. Ҳамманинг эътироф этишича, дунёдаги кучларнинг ўзгарган нисбатига тўғри келмайдиган хавфли ташқи сиёсатнинг турмушнинг ўзига зид бўлиб қолганлиги айниқса катта ташвиш туғдирган эди.

Совет Иттифоқи ва бошқа тинчликсевар давлатларнинг талаби билан халқаро сиёсий вазият соғломлаша бошлаган эди, аммо, ана шу жараёнга қаршилик кўрсатиш Қўшма Штатлар ва унинг ҳукуматининг обрўсини кўтаришга ёрдам бермади. АҚШнинг халқаро майдондаги обрўси жуда ҳам пасайиб кетганлиги тўғрисидаги масала сайлов олди кампаниясида асосий темаларнинг бири бўлиб қолганлиги бежиз эмас.

Совуқ уруш ва зўр бериб қуролланиш сиёсати Америка халқининг жонига тегди. Шу сабабли, у ана шу йўлни гавдалантирган кишиларни мағлубиятга учратди.

Январь ойида ҳокимият тепасига келадиган янги ҳукумат 1960 йилги сайловларнинг ибратли якунларидан жиддий сабоқ олишни истайдими? Американинг янги раҳбарлари ўз мамлакати олдида турган вазифаларни реалистик тушуниш даражасига кўтариладими? Яқин келажак бу саволларга жавоб берса керак.

И. ОРЛОВ,
ТАСС обзорчиси.

ИШЛАМАГАН — ТИШЛАМАЙДИ

ТЕКИНХЎРЛАР

Бир вақтлар «ҳақсиз, қулоқ» деса ҳамма уларга нафрат билан жирканиб қарар эди. Ҳозирги пайтда меҳнат қилмай кун кўрадиган савдогарларга, текинхўрларга ҳам худди шундай нафрат билан қараладиган бўлиб қолди. Ишламай тишлайдиган, савдогарчилик билан бировларнинг нонини туя қиладиган текинхўрлар афсуски ҳали ҳам бор. Мана бир неча мисол:

Бўри Воҳидов Калинин районидаги Сталин номли колхознинг аъзоси. У 1959 йил давомида 58 та меҳнат куни ишлаган. Бу йил эса ўша «азамат» 29 та меҳнат куни топипти. Ақилхўжа Умаров Воҳидовни ҳам йўлда қолдириб кетди. У бир йил мобайнида 21 кун ишлади. Маҳмуд Юсупов эса ҳеч ерда ишламайди. Лекин буларнинг егани олдида, емагани кетида. Қўлларида қовурғаси синмаган юзталиклар. Енларидан ел ўтмайди. Нега! Чунки улар ишнинг «кўзини» билади. Масалан, Маҳмуд Юсупов узумфуруш. У ҳар кимлардан арзон баҳода узум олиб, Қозоғистоннинг Семипалатинск шаҳрига элтиб, қиммат баҳода сотади.

Бўри Воҳидов билан Ақилхўжа Умаров сабзавот ва мевафуруш. Улар ҳам Олмаотага қатнаганлари қатнаган.

Юнусобод қишлоғидаги ветеринария пункти ходими Карим Худойбердиевнинг томорқасида на олма бор ва на помидор. Лекин помидор билан олма пишган вақтда бу кишининг пайтавасига қурт тушиб, типирчилаб қолади, Шу йил июль ойида у 1200 килограмм олма, 500 килограмм помидор олиб, Томск шаҳрига бориб сотиб келди.

«Ленинизм» колхозининг аъзоси Рихсибой Эрматовга савдогарчилик қилиш учун колхоз правлениесининг ўзи йўл очиб берган. У колхоз правлениеси томонидан берилган ҳужжатдан фойдаланиб, 25 яшик узум, шунча помидор, 400 килограмм қовун олиб, Олмаотанинг Оқтуғай посёлкасида чайқовчилик қилди. Ундан кейин Россиянинг саноат марказларига қараб йўл олди.

Карл Маркс номли колхозда турувчи Фозил Файзиев қишлоқ хўжалик институтини битиргач, ишлашга бўйни ёр бермади. Ўзини чайқовчиликка урди. «Тошкент» совхозидаги ўқитувчи Ғозибой Ғаниев ҳам текинхўрликка ўрганиб қолган. Бу киши отпускага кетаяпман деб, савдогарчилик қилаяпти. Генерал Раҳимов номли колхоз аъзоси Турғун Дадаметов эса мева ва сабзавотфуруш савдогар.

Бундай текин томоқ, меҳнаткашларнинг нонини туя қиладиган кишиларнинг жиловини тортиб қўйиш керак!

А. БИЛОЛОВ,
Калинин район «Ленинчи» газетасининг секретари.

Н. ИСМОИЛОВА,
район милиция бўлимининг ходими.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ҚИЗ

Суратда: Ўлмасхон Зиёева. А. Абалян фотоси.

Ўлмасхон безатилган дастурхонни яна бир кўздан кечирди. Назарида алланима етишмагандек кўринди.

— Топдим, топдим, — деди қиз қувноқлик билан умрдоши Абдулазиз томон ўгирилиб, — салфетка қўйилмабди.

Дастурхон мукаммал тузаб бўлинган ҳам эдики, эшикдан хушчақчақ йигит-қизлар кириб келишди. Ўлмасхон уйидан югуриб чиқиб, меҳмонларни дастурхонга таклиф қилди. Қизнинг қувончи чексиз эди: уни табриклаш учун бугун бутун коллектив — ҳамкасблари келишди.

Меҳнатсевар Ўлмасхон ҳукуматимизнинг юксак мукофоти — «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медалини олишга муваффақ бўлган. Бу бутун коллектив учун катта фахрдир...

...Ўлмасхон Зиёева 1955 йилда Тошкентдаги 1-китоб магазинига шогирд бўлиб ишга киради. Китоб сотувчи касбини эгаллашда унга магазиннинг кекса ходимларидан Мажит Умархўжаев, Эргаш Ризаев, Елизавета Тадашевичлар яқиндан ёрдам беришди. Зеҳнли қиз орадан 3,5 ой ўтгач, учинчи категорияли сотувчи бўлиб ишлай бошлади.

Шундан бери орадан 5 йил ўтди. Ўлмасхон биринчи категорияли сотувчи даражасига кўтарилди. Ўзбекистон санъати ва адабиёти декадаси даврида жонажон Москвада, Тбилиси китоб ярмаркасида, Боку ва Фрунзеда ўтказилган ўзбек адабиёти ҳафталикларида ҳам Ўлмасхон қардош юртлар китобхонларига маданий хизмат кўрсатди.

Магазиннинг меҳнатсевар қиз ишлаётган ўзбек адабиёти бўлими «комсомол ёшлар бригадаси» деб аталади. Бу бригада аъзолари ойлик планни мунтазам равишда ошириб бажаради. Бу ютуқда Ўлмасхоннинг ҳам салмоқли ҳиссаси бор.

Харидорларга доим яхши муносабатда бўлувчи бу қиз китобхонни магазиндан қуруқ чиқариб юбормайди. Агар харидор истаган китоб бўлимда йўқ бўлса, Ўлмасхон ўша зарур китобга яқинроқ бошқа адабиётни топиб беришга ҳаракат қилади. Сиз ундан қайси китобни сўраманг, у дарҳол унинг қисқача мазмуни билан таништиради. Ғайратли қиз пойтахтимиз олий ўқув юртлари, мактаблар ва саноат корхоналарида янги чиққан адабиётларни пропаганда қилишда ҳам актив қатнашади. Ўлмасхоннинг самарали меҳнати маъмурият томонидан бир неча марта тақдирланган. Китоб савдосини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун яқинда бу қиз СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медали билан мукофотланди.

Ўлмасхон Зиёева астойдил меҳнат қилиш билан бирга, ўз билимини ҳам оширмоқда. Ҳозир у В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети филология факультети журналистика бўлимининг 3-курсида сиртдан ўқимоқда. Барча китобхонлар номидан бу ғайратли қизга ўқишда ва ишда катта муваффақиятлар тилаймиз.

Р. САЙДАЛИЕВА.

Янги пулга янги билетлар

1961 йил 1 январдан пулнинг янги бўлиши савдо ташкилотлари билан бир қаторда Тошкент трамвай-троллейбус трести ходимлари зиммасига ҳам муҳим вазифалар юклайди. Трестнинг плановик-ҳисобчилари Тошкентда қатновчи транспортларда пассажирлар учун сотилиши лозим бўлган янги билетлар миқдорини ҳисоблаб чиқиб, Ленинград халқ хўжалиги кенгашига заказ проектини юбордилар.

Заказга биноан 1 январгача 96 миллион сўмлик трамвай билетлари ва 26 миллион сўмлик троллейбус билетлари қабул қилиниб, паркларга тарқатилиши керак. Янги билетлар формати эски билетлар формати билан тенг бўлиб, трамвайлар учун 3 тийин, троллейбуслар учун 4 тийин, шаҳар ташқарисига чиқувчи трамвайлар учун 5 тийин ва юклар учун 10 тийиндан қилиб белгиланган. Янги билетлар кондукторлар учун ҳам, пассажирлар учун ҳам анча қулайлик туғдиради.

Бундан ташқри, эски пулда 30 сўм турган бир ойлик трамвай ва троллейбус карточкаларини янги пулдан 3 сўм тўлаб, трест кассасидан сотиб олиш мумкин. *Ж. НОСИРОВ.*

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ РАЙОН ХАЛҚ СУДЛАРИ ХАЛҚ СУДЬЯЛАРИНИНГ СОНИ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети маълум қиладики, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1960 йил 31 октябрдаги қарорига мувофиқ Тошкент шаҳри бўйича район халқ судлари халқ судьяларининг сони Ленин районида 5, Куйбишев районида 4, Киров районида 3, Фрунзе районида 4, Октябрь районида 5 ва Калинин районида 1 кишидан иборат қилиб белгиланди.

Телевизор экранида

11 НОЯБРДА

19.00. Мактаб ўқувчилари учун ўзбек тилида «Ғунча» телевизион журнали.

19.30. «КПСС Марказий Комитетининг Пленуми олдидан» деган эшиттириш.

19.45. П. И. Чайковский романслари.

20.05. Ҳамза номли театрдан «Тоға-жиянлар» спектакли олиб кўрсатилади.

Танаффус вақтларида сўнгги ахборот.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/XI да **Травиата**, 12/XI да **Дилором**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/XI да **Тоға-жиянлар**, 12/XI да **Бой ила хизматчи**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 13/XI кундуз соат 1 да ўзбек тилида, кундуз соат 4 да рус тилида мактаб музика абонементи бўйича 7, 8, 9, 10 ва 11-синфлар учун: **«Ильич севган музика ва қўшиқлар»** деган темада **суҳбатли концерт**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Қизиқчи артист ака-ука **Ширманлар** иштирокида **катта цирк томошалари**. Кеч соат 8 да бошланади.

Аср тенгдоши — «ВАТАН», «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Кўприкдан ўтиш мумкин эмас — НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», (кундуз ва кечқурун).

Беозор (Ф. М. Достоевский романи асосида ишланган) — «СПУТНИК» (1-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Кочубей — НАВОИЙ номли (кундуз соат 4 ва кеч 6 да ўзбек тилида).

Бир миллион фунт стерлинглик банк билети — «СПУТНИК» (2-залда кундуз ва кечқурун).

ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

Ҳамза ҳақида янги маълумотлар

Ўзбек совет адабиётининг асосчиси, машҳур композитор, революциянинг толмас куйчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг 70 йиллик тўйини кенг нишонлаш арафасида турибмиз. Тошкент давлат университети филология факультетининг ўқитувчи ва студентлари юбилейга катта тайёргарлик кўрмоқдалар. Факультет олимлар Советининг кенгайтирилган мажлисини ёзувчи юбилейига бағишлаб ўтказишга қарор қилинди. Бу мажлисга Ҳамза ҳақида катта илмий-тадқиқот ишлари олиб бораётган филология фанлари кандидати Лазиз Қаюмов ёзувчининг ҳаёти ва ижоди тўғрисида, доцент Хосият Назарова Ҳамза асарларининг тили ҳақида докладлар тайёрламоқдалар. Университет бадиий ҳаваскорлари ҳам шу куни Ҳамза ашулаларидан катта программада концерт бериш, драматик асарларидан парчалар кўрсатиш тараддудида.

Юбилейга муносиб совға тайёрлаган университет ўқитувчилари ва бўлажак филологларнинг Ҳамза ҳақида тўплаган янги маълумотлари адабиётшуносликка катта ҳисса бўлиб қўшилади. Ўзбек адабиёти кафедрасининг мудири Ғ. Каримов революционер ёзувчининг Хўжайлига юборилиши ва у ерда маҳаллий халқ учун мактаб-интернат ташкил қилиши тўғрисида ишончли маълумотлар топди. Ёзувчининг ҳали ҳеч кимга маълум бўлмаган «Тўрт ишқ» романи ҳақида ўқитувчи С. Ҳайдаров қизиқарли илмий ишлар олиб бормоқда.

Юбилейга атаб университет ўқитувчилари Ҳамзанинг кўп қиррали ижодини ўқувчиларга таништириш мақсадида мақола, доклад ва илмий китоблар тайёрламоқдалар. Доцент Л. Қаюмовнинг матбуотда эълон қилинган» «Ҳамза — журналист», «Ҳамзанинг эстетик қарашлари» каби мақолалари, яқинда босмадан чиқиш олдида турган «Инқилоб куйчиси» китоби шулар жумласидандир.

Бўлажак филологлардан бир нечаси ўз диплом ишларини Ҳамза ижодини ўрганишга бағишлаганлар.

Б. ПУЛАТОВ.

ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИНИНГ ОБЛАСТЬ БЎЛИМИДА

Ўзбекистон журналистлар Союзи область бўлими бюросининг мажлиси бўлиб ўтди. Бюро журналистлар ва актив ишчи-деҳқон мухбирларининг катта бир группасини союз аъзолигига қабул қилди. Улар ўртасида совет матбуотида 1922 йилдан буён иштирок этиб келувчи Тожи Хушназаров, 1934 йилдан буён қишлоқ мухбири Отақул Эшонқулов, республика ва область газеталарининг кўп йиллик стажга эга бўлган штатсиз мухбирлари А. Г. Батигин, Б. А. Елесаветский ва бошқа ўртоқлар бор.

Бюро ноябрь ва декабрь ойлари учун тузилган иш планини тасдиқлади. Планда союз аъзоларининг адабий ўқиши, саноат корхоналари ва колхозларда чиқариладиган кўп нусхали газеталарга оталик ёрдамини кучайтириш, журналистларнинг «Замонамиз қаҳрамонлари» китобини вужудга келтиришда иштирок этишлари ва бошқа масалалар кўзда тутилган.

Об-ҳаво қандай бўлади?

Бугун кундузи Тошкент шаҳри ва Тошкент областида ҳаво булутланиб турса-да ёғингарчилик бўлмайди. Тошкентда 9 — 11 даража, областда эса 7—12 даража иссиқ бўлади.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
11, 12 ноябрда
ЎЗБЕК АШУЛА, РАҚС ВА МУЗИКА

КЕЧАЛАРИ

Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Шаҳодат Раҳимова, Ғулом Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Қундуз Миркаримова, Эргаш Шукруллаев, Карим Алиев**. Жаҳон ёшлар фестивали лауреатлари **Клара Жалилова, Тамара Юнусова, Фозил Харротов**, филармония солистлари **Раҳима Ҳакимова, Равшан Мўминова, Манзура Мўминова, Акбар Мўминов, Раббим Ҳамдамов, Ғафур Иноғомов, Ғафур Азимовлар** қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

СССР Алоқа министрлигининг Тошкентдаги
25- РЕМОНТ ЗАВОДИГА
техника бўлимининг бошлиғи вазифасида ишлаш учун
металларни қиздирмасдан ишлашдан тажрибаси бўлган инженер
керак
Адрес: Гоголь кўчаси, 2- уй.
Телефон — 35-242, 35-511.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси. 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115. Эълонлар бўлими — 28142.

Р 10692. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр, А. 1913.